Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 12 (7. 101)

1990 йил 15 январь, душанба

Баҳоси 3 тийин

18 февраль — Ўзбекистон ССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлари депутатлигига сайловлар куни

МУНОСИБЛАР РЎЙХАТГА ОЛИНМОҚДА

Сайлов кампанияси қизғин паллага кирди. Деярли икки ой муддат давомида депутатликка номзодлар кўрсатилди ва улар орасида энг саралари танланиб рўйхатга олинди. Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига ва маҳаллий Советлар депутатлигига кўрсатилган номзодлар орасида юрт-эл ҳурматини қозонган фидойилар жуда кўп. Бугун бутун-бутун меҳнат коллективлари, жамоат ташкилотлари, олий ўқув юртларининг студентлари ва ўқитувчилари, ҳарбий хизматчилар уларга ишонч билдиришмоқда. Сайловчилар агар биз кўрсатган номзодлар депутат бўлиб сайлансалар, республика меҳнаткашлари фаровонлиги, халқ бахт-саодати йўлида хизмат қиладилар, олдимизда турган муаммоларни оқилона ҳал этишда бизга ёрдам берадилар деган умиддалар. Зеро бугун Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинганлар орасида Ўзбекистон ССР Архитекторлар уюшмаси раиси Тўлқиной Қодирова, Ўзбекистон ССР қурилиш министрлигининг болалар уйи директори Антонина Павловна Хлебушкина, «Ташметрострой» тресги бошқарувчиси Геннадий Яковлевич Штерн, 2515-автоколонна ҳайдовчиси Баҳодир Жўрабоев, «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчиси Холида Раҳимжонова, 4-қурилиш тресги 19-қурилиш бошқармаси бригадири Юрий Мелижанович Содиқов, округ ҳарбий госпитали бўлими бошлиғи Фарҳод Фузайлов ва бошқа кўплаб сайловчилар таклиф ва истакларини амалга оширишга бел боғлаган кишилар бор.

Бу галги сайлов кампаниясида ҳамшаҳарларимиз чиндан ҳам активлик кўрсатишяпти. Улар шаҳар, ҳатто район Советларига сайланадиган депутатлар номзодини ўйлаб, саралаб кўрсатишмоқда. Шунинг учун ҳам ҳар бир номзод устида узоқ тортишувлар кетмоқда. Улар коллектив чақириғидан ўтгачгина рўйхатга олинишяпти. Буни биргина ушбу рақамдан ҳам билиш мумкин. Бу йил Тошкент шаҳар Советига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қарори билан Тошкент шаҳар состави 250 депутатдан иборат қилиб белгиланган бўлса-да бу ўринга 649 та номзод кўрсатилди. Бу бир ўринга салкам учтадан номзод тўғри келади демакдир. «Катта конкурсдан» ўтиш насиб этган 250 кишигина номзод этиб рўйхатга олинди.

Шаҳримиздаги жуда кўп корхона, қурилиш ташкилотлари ва муассасаларда бир ўринга уч-тўртталаб номзодлар кўрсатилди. Номзодлар муҳокамасига бағишланган йиғилишлар кескин жанг вазиятида ўтди. Масалан, биргина «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасини олиб кўрайлик. Номзодлар кўрсатишга бағишланган йиғилишда коллектив оддий ишчилар орасидан чиққан, ҳозирда бошқарма касаба уюшмаси раиси Акбар Юсуповни Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш таклифи киритилганда уни бир овоздан маъқуллади. Аммо шаҳар ва район Советларига номзодлар кўрсатиш бошланганида баҳс ва мунозаралар ўз-ўзидан кучайди. Чунки шаҳар ва район Советларига кўрсатиладиган бир номзод ўрнига уч-тўрттала6 кишилар даъвогарлик қилишарди. Кечки соат 22 ларда тугаган йиғилиш аҳли ниҳоят шаҳар Совети депутатлигига корхона бош энергетиги А. Боришченко, район Совети депутатлигига эса йиғувчи слесарь У. Шербоев ҳамда 7-цех токари З. И. Шошиналар номзодини рўйхатга олишга қарор қилди.

Шунингдек, Тошкент тўқимачилик комбинатида номзод кўрсатишга бағишланган йиғилиш ҳам мунозараларга бойлиги билан ажралиб туради. Корхонанинг пардозлаш фабрикаси гул босиш цехи ўймакори С. Абдуллаева номзоди шаҳар Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиш ҳақида сўз борганда залда гулдурос қарсаклар янгради. Чунки бу илғор ишчи йигирма йилдан бери шу корхонада ишлаб келади. У тиниб-тинчимас, ишбилармон ва ташкилотчилиги билан коллектив ўртасида шуҳрат қозонган. Ҳамиша ҳамкасблари манфатини кўзлаб иш юритади. Шу куни коллектив бир овоздан С. Абдуллаева номзодини шаҳар Советига, корхона электр бўлими электр монтёри Ш. Назаровнинг номзодини эса район Совети депутатлигига кўрсатди. Шаҳримиз корхона ва ташкилотларида номзодлар кўрсатишга бағишланган бундай баҳсли йиғилишлардан жуда кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Номзодларни рўйхатга олиш ниҳоясига етмоқда. Орада яна уч кунлик муддат қолди. Ўйлаймизки бу даврда ўз номзодларини таклиф этмаган меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотлари ўзлари яхши билган, меҳнатсевар, халқ ишига чинакам жон куйдирадиган кишилар номзодини депутатликка кўрсатадилар. Чунки ҳар биримизнинг келажак тақдиримиз, фаровон яшашимиз, мамлакатимизда кенг планда олиб борилаётган қайта қуришнинг муваффақияти кўп жиҳатдан бўлажак депутатлар хизматига боғлиқ.

Олдимизда сайлов тайёргарлигининг янги босқичлари турибди. 18 февраль кунигача давом этадиган бу босқичларни ҳам самарали якунлаб, сайловларни ёруғ юз билан кутиб олишимиз керак. Бир сўз билан айтганда, бўлажак сайловлар республикамиз ҳамда шаҳримизда ҳукм сураётган ижтимоий-сиёсий вазиятда туб бурилиш ясаши, қайта қуриш ишини мустаҳкамлаши, халқ ҳокимияти органлари сифатида Советларнинг янгиланиши ва улар фаолиятининг кучайишига муносиб ҳисса қўшиши лозим.

М. КОМИЛЖОНОВ.

Тонгги газеталарда

◉ КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советининг Раиси М. С. Горбачев 13 январь куни кечқурун Вильнюсдан Москвага қайтиб келди. Пойтахтга шунингдек, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари В. А. Медведев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Ю. Д. Маслюков, КПСС Марказий Комитети секретари, «Правда» газетасининг бош муҳаррири И. Т. Фролов қайтиб келдилар.

Бугун газеталарда 13 январь куни бўлган Литва ССР партия фаолларининг йиғилиши ҳақида ҳисобот ҳамда ўртоқ М. С. Горбачевнинг ана шу йиғилишда сўзлаган нутқи берилган.

Янгиликлар — Воқеалар — Хушхабарлар

ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

◉ «КОМПРЕССОР» заводи бўлинмалари яна биттага кўпайди. Бу ерда замонавий ускуналар билан қуролланган халқ истеъмоли буюмлари цехи фойдаланишга топширилди. Энди истеъмол буюмлари тайёрлаш салмоғи ошади ва турлари кўпаяди.

Илгари заводда фақат турли катталикдаги кўзгулар тайёрланарди, холос. Янги цех фойдаланишга топширилгач, металл эшик, дераза ва балкон панжаралари, турли боғ-дала юмушлари учун ускуналар ҳам тайёрланади.

Д. ОБЛАЕВ.

КОРХОНАНИНГ «ҲОСИЛ» ДЎКОНИ

◉ «АСБОБСОЗЛИК» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари ортиқча кундалик рўзғор ташвишларига берилмайдиган бўлишди. Шундоққина корхонанинг ёнида ишга туширилган «Ҳосил» мева ва сабзавот магазини уларнинг бу мушкулини анча енгиллаштирди. Энди кўпчилик шаҳар марказидаги бозор ёки дўкондан эмас, ўз ишхонасидаги магазиндан эҳтиёжига керакли мева ва сабзавот маҳсулотини сотиб олмоқда.

— Мазкур савдо шохобчаси бирлашма билан қилинаётган иқтисодий ҳамкорлик эвазига қурилди, — дейди Киров район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавот комбинати директори Абдувосиқ Валиевич Юсупов. — Корхона маъмуриятининг ташаббусини қўллаб-қувватладик. Улар дўкон учун 75 минг сўмлик маблағ ажратиб беришди. Қурилиш-монтаж ишларини бажаришга кўп вақт кетмади. Қисқа муддатда янги магазин харидорларга ўз эшикларини ланг очди...

Бу ерда ҳозир ўндан зиёд табиат инъомлари сотилмоқда. Ташқарида қаҳратон қиш қаҳрини сочиб турган бўлишига қарамай пештахталарни ёз неъматлари безаб турибди. Лимон, олма, анор сингари сарҳил маҳсулотларни харидорлар мамнунлик билан харид этиб олишмоқда.

Яратилган қулайликдан фақатгина корхона ишчиларининг ўзлари манфаатдор бўлиб қолишмади, балки шу атрофда яшовчи аҳоли ҳам магазин хизматидан кенг фойдаланадиган бўлди.

Р. АЛИЕВ.

ДАЛА-ҲОВЛИ УЧУН

◉ «ТЕХНОЛОГ» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи халқ истеъмоли буюмлари тайёрлаш борасида қатор янгиликлар яратишмоқда. Бугун бирлашмада йиғма дала-ҳовли синчлари ўзлаштирилди. У енгил металлдан тайёрланган бўлиб, эҳтиёж учун бир қатор хоналарни тикласа бўлади. Шунингдек, иссиқхона сифатида фойдаланиш ҳам мумкин. Оғирлиги 320 килограмм бўлиб, нархи ҳам айтарли қиммат эмас.

ТОМОРҚАДА ҚЎЛ КЕЛАДИ

◉ ЎЗБЕКИСТОН тўқимачилик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси бош корхонасининг халқ истеъмоли буюмлари цехида яна бир янги маҳсулот тайёрлаш тўлиқ ўзлаштирилди. Дала-ҳовлилари, томорқаларни суғоришда қўлланиладиган электр сув насоси ихчам, бир жойдан иккинчи жойга кўчиришга қулай қилиб тайёрланган. Бу сув тортгичнинг мотори Фрунзедаги электродвигатель заводида ишлаб чиқарилади. Қолган юмушларни ҳамшаҳарларимиз Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи ишчилари бажаришяпти. Дастлабки тайёрланган маҳсулотлар истеъмолчиларга жўнатилди. Бу машина-миробнинг яна бир қулайлиги шундаки, уни кичкина фаввора сифатида ҳам қўлласа бўлади. «Оазис» деб номланган электр сув насоси Қирғизистон ва жумҳуриятимизнинг қишлоқ районларига ҳам жўнатилади.

С. ШАМСИДДИНОВ.

«ДЎСТЛИК» КЛУБИ

◉ АФҒОНИСТОНДА мардлик намуналарини кўрсатган йигитлардан иборат «Матонат» футбол клубининг довруғи ҳақида кўп эшитгандик. Бутуниттифоқ кўнгилли жисмоний тарбия ва спорт жамиятининг Тошкент шаҳар Совети ҳам хайрли ишга қўл урди. Яқинда болаликда ногирон бўлганлар, Улуғ Ватан уруши инвалидлари, меҳнат ветеранлари, байналмилал-жангчилардан иборат «Дўстлик» клуби ташкил этилди.

Коллективга республикада хизмат кўрсатган тренер Валентин Николаевич Михайлов раҳбарлик қилаяпти. Клуб аъзолари тренерлар И. Безденежний ва Р. Барагуновларнинг барча кўрсатмаларини аниқ бажаришга ҳаракат қилишаяпти. Айни пайтда волейбол, шахмат-шашка, сузиш, атлетик гимнастика ва бошқа спорт турлари бўйича машғулотлар бошлаб юборилди.

О. МАХМАЮСУПОВ.

КАСАБА СОЮЗЛАР АНЖУМАНИ

1990 йил 12 январь куни Тошкент области касаба союзларининг XIV союзлараро конференцияси бўлди.

Тошкент область касаба союзлари Советининг раиси Д. М. Ғуломова касаба союзлар область комитетининг ҳисобот докладини қилди.

Ҳисобот доклади муҳокамасидан сўнг конференция тегишли қарор қабул қилди.

Касаба союзлар область комитетининг янги состави сайланди. Д. М. Ғуломова Тошкент область касаба союзлари Советининг раиси, Б. В. Ефремов — раис ўринбосари, Ш. У. Ёқубов ва Э. И. Брудов — секретарлари этиб сайландилар. Шунингдек, агросаноат комплекси ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси К. Ш. Шодиметов Тошкент область касаба союзлари Советининг секретари этиб сайланди.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари С. М. Мамарасулов, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Х. А. Алимова, ВЦСПС президиумининг аъзоси Н. И. Зиновьев қатнашдилар.

Ўз меҳнатидан мамнун Ҳанифа Қодирова шу кунларда мусобақада илғорлар сафида боришга астойдил интиляпти. У «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг нотўқима материаллар цехида ишлайди.

Т. Каримов сурати.

ТУБ ИСЛОҲОТ ЙЎЛЛАРИДА

Иқтисодий мавзуда

ҒАЛАТИ ЖАРАЁН

ЯҚИНДА шундай суҳбатнинг гувоҳи бўлдик.

— Енгил саноат буюмларига нима бўлди ўзи? Намунча нархи қимматлашиб кетяпти?

— Ҳозир корхоналар мустақил бўлган, билмайсизми? Ҳар қайсиси ўз билганича иш тутяпти. Уларнинг мушугини пишт дейдиганлар топилмагандан кейин нархини осмонга чиқараверишади-да!

Янги йилнинг дастлабки кунларидаёқ икки харидорнинг бу сўзлари, очиқроғи, таъналари қанчалар ҳақ эканини аниқлаш мақсадида енгил саноат корхоналарида тайёрланаётган маҳсулотлар нархига бир назар ташладик.

Харидорлар куюнганича бор экан. Ўзи-ку шаҳримизда ҳар йили 200 миллион сўмликча кенг истеъмол буюмлари етишмайди. Бунинг устига яна кўпларининг баҳоси чақиб олади. Пойабзал баҳоси ҳаш-паш дегунча 7 фоиз, уни ишлаб чиқариш эса бор-йўғи 6 фоиз кўпайган, холос.

Газламалар, тикув буюмлари, пайпоқлар 7 фоиздан 30 фоизгача қимматлашган.

Ҳозир кўпгина саноат моллари магазинларига кирсангиз, пештахталар ё бўм-бўш бўлади ёки мабодо мол бўлса, харидорнинг чўнтагини хонавайрон қилади — шу даражада баҳоси «заҳардан қиммат».

Нега шундай бўляпти деб ўйласангиз, бунинг сабаби қуйидагича: кўп корхоналар «Янгилик» индекси билан ва шартномалар бўйича (шартнома баҳоларда) харид қилинадиган алоҳида моделли кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш планларини кун сайин бажонидил ортиғи билан бажаришга интилишяпти. Чунки нархи баланд-да. Демак, бундай корхоналарнинг раҳбарлари ва етакчи мутахассислари шундай фикрга келиб қолдилар. Планни тўлдириш учун куюниб-пишиб арзон молни кўп ишлаб чиқаргандан кўра оз бўлса ҳам қиммат молни ишлаб чиқарганимиз яхши эмасми? Барибир план тўлса бўлди-да. Қанча куч, маблағ тежалади». Агар корхона фақат ўз мақсадини кўзласа, бу тўғри фикрга ўхшаб туюлиши мумкин. Аммо аҳоли талаб-эҳтиёжлари нуқтаи назаридан қарасак, бу жуда ярамас практика экани яққол намоён бўлади. Чунки халққа жабр қилади бундай корхона раҳбарлари.

Пештахталарда арзон молларнинг кескин камайиб кетишига олиб келган бу «тажриба»га узил-кесил ғов қўйиш вақти келди!

Кейинги пайтларда Тошкент тўқимачилик комбинатида натурал газламалар ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари негадир пасайиши ва аксинча унинг чакана баҳоси муайян даражада ошиши сезилди.

Тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида устки трикотаж ишлаб чиқариш 90 фоизга камайганда, чакана баҳоларида ишлаб чиқариш эса 115 фоизга ошган. Буям ўша юқорида биз таъкидлаб ўтган «тажриба» натижаси. Қисқаси, шаҳримиз аҳолиси баъзи молларнинг арзонини тополмай сарсон-саргардон бўляпти. Булар сирасига тикувчилик буюмлари, пойабзаллар, болалар, ёшлар ва кексаларнинг устки кийим-кечаклари ва бошқалар киради.

Жойларда план, молия, банк органлари янги йилдан бу «ғалати жараён»нинг боришини назорат қилади ва уни жиловлаш чора-тадбирларини қаттиқроқ кўрадилар деб умид қиламиз.

ҲИСОБНИ ЕҚТИРАДИГАН УСУЛ

ХЎЖАЛИК ҳисобини шундай деб аташади. Ҳисобни билмайдиганларни у «доғда» қолдириши ҳеч гап эмас. Кузатишлар шуни кўрсатяптики, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитларида айрим корхоналарда ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этиш, планлаштириш, ишлаб чиқаришни техника ва моддий воситалар билан таъминлашда нуноқликлар учраб турибди. Бу кўпроқ имкониятларга эътиборсиз қараш, уларни қидириб ишга сола билмасликдан келиб чиқяпти. Агар хўжалик ҳисоби жорий этилган илк кезларда Куйбишев, Фрунзе районлари ва бошқа районларда ўрнатилмаган, яъни сотиб олингану аммо фойдаланилмаётган дастгоҳлар кўп бўлган бўлса («СССР 50 йиллиги» номидаги Тошкент трактор заводи», «Средазэлектроаппарат», «Узбексельмаш» ва бошқа ишлаб чиқариш бирлашмаларида) ҳар эҳтимолга қарши эндиликда нормадан ташқари материалларни сақлаш одат тусига кириб қолган. Нима бу хўжалик ҳисобида иш юритаётган корхоналарнинг янги «усули»ми?

Хўжалик ҳисоби ҳар бир сўмдан эмас, ҳатто тийиндан оқилона фойдаланишни тақозо этади. Ишлатилмай ётган ҳар бир дастгоҳ, ускуна, материал ўйлаб қаралса, корхона учун қанчалар кони зарар! Абразив комбинатида нормадан ташқари 3 миллион сўмликдан зиёд, тўқимачилик комбинатида 6 миллион сўмликдан зиёд, «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмасида 2 миллион сўмликдан зиёд нормадан ортиқча материаллар запаси борлиги кузатилган эди. Енгил саноат министрлиги корхоналарида ҳам миллионлаб сўмлик нормадан ортиқча запаслар бор. Нега бунга йўл қўйилаётгани билан жиддий шуғулланса-лар, эҳтимол хўжалик ҳисобида ишлаётган корхоналар иши юришармиди? Тўғри, бу борада озми-кўпми чоралар кўрилаётганига қарамай, унга бутунлай барҳам беришни ўйлашимиз керак.

Техника тараққиёти — меҳнат унуми омили ҳисобланади. Аммо ҳозир машинасозлик корхоналарида ўртача 10 фоизча машина-механизмлар ва дастгоҳлар ишлатилмасдан ётибди. Корхоналарни техника жиҳатдан қайта қуроллантиришнинг суръатлари анча қониқарсиз. Корхоналарнинг кўпида дастгоҳлар эски, ҳали янгиларига алмаштирилмаган. Уларда ҳатто 10—20 йилдан буён ишлатилиб келинаётган дастгоҳлар мавжуд. Оқибатда нима бўляпти денг? Машинасозлик корхоналарининг кўпчилиги тайёрлаётган маҳсулотлар «пичоққа» илинмаяпти, яъни жаҳон даражасига яқинлаша олмаяпти. Машинасозлик маҳсулотларининг фақат тўртдан бир қисмигина жаҳон стандарти талабларига жавоб беради, холос.

Хўжалик ҳисоби интизомни ёқтиради. Бошқача қилиб айтганда унинг келтирадиган фойдаси фақат корхонанинг ўзигагина боғлиқ бўлмай, у билан шартнома тузган буюртмачи олдидаги масъулиятга ҳам боғлиқдир.

ИНТИЗОМ ВА... ФОЙДА

Халқимизда қарс икки қўлдан чиқади деган нақл бор. Гарчи шаҳримиз бўйича шартнома мажбуриятларини бажаришда сезиларли силжишлар бўлса ҳам беш қўл баравар эмас, деганларидек 30 га яқин корхона шартнома мажбуриятларининг уддасидан чиқолмаганлигини айтиб ўтмоқчимиз. Улар орасида «Средазэлектроаппарат», «Средазкабель», экскаватор, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқалар бор. Бунинг сабаблари билан ҳам қизиқдик. Маълум бўлишича, «Средазэлектроаппарат»га уч фазали счётчиклар ва бошқа материаллар, «Тошкент» бирлашмасига эса Шарқий Сибирдан келтириладиган ёғоч материаллари таъминотида узилишлар бўлган. Албатта, бундай аҳвол яна давом этадиган бўлса, бу йил ҳам бу корхоналарнинг тузалишига умид боғлаш қийин.

Ҳозирги вақтда иқтисодиётни қайта қуриш ва хўжалик механизмини такомиллаштириш шароитларида бошқаришнинг молиявий-кредит омиллари, товар-пул муносабатлари, корхоналар фаолиятидаги ички хўжалик ҳисобининг аҳамияти тобора ошиб боряпти. Тўла хўжалик ҳисобининг кўзгуси бўлган молиявий аҳвол, яъни фойда олиш, ўз харажатларини ўзи қоплаш, даромадлар ва харажатларнинг мувофиқлиги, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш сингари кўрсаткичлар ҳар бир корхона, районда синчиклаб таҳлил этилиши ва улардан зарур хулосалар чиқариб олиниши керак. Шаҳримизда бу борада намуна бўладиган корхоналар кўпчиликни ташкил этади. Аммо айни пайтда шундан ҳам кўз юмиб бўлмайдики, фойда олиш уёқда турсин, балки зарар кўраётган корхона ва ташкилотлар ҳам йўқ эмас. Гапимиз қуруқ бўлмаслиги учун мисолларга мурожаат қиламиз. «Ташгорпасстранс»нинг 1, 2, 4, 7, 8, 12, 18-автопарклари, Чилонзор районидаги «Таштеплокоммунэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Куйбишев районида 4-махсус трестнинг 281, 346-кўчма механизациялашган колонналар, Фрунзе районидаги «Отделстрой» тресги, Чилонзор районидаги 153-қурилиш тресги сингари корхона ва ташкилотлар иқтисодий фаолияти ҳали бизни қаноатлантира олмаяпти. Тўғри, зарар кўраётган корхоналар сони тобора камайиб бормоқда. Масалан, агар аввалари шаҳримизда зарар кўраётган корхоналар сони 36 та бўлса, 21 тага камайди, фойда бўйича планларни бажармаётган корхоналар сони ҳам йилдан-йилга қисқариб бораётгани иқтисодиётимизни яхшилаш борасидаги тадбирлар озми-кўпми ўз самарасини бераётганини кўрсатиб турибди. Фойда олиш планларини бажармаган корхоналар 124 тани ташкил этган бўлса, ҳозир у икки баравардан зиёдроққа камайди.

Бир қатор корхоналарда ҳамон шу нарсани охиригача тушуниб етишмаяптики, бунинг оқибатида иш ҳақининг ўсиш суръатлари меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатларидан ўзиб кетмоқда. 1-пойафзал фабрикасида, чинни, резина-техника буюмлари заводи, «Учқун» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа корхоналарда ана шундай ҳоллар кузатилган эди. Буни икки оғиз сўз билан шундай таърифлаш мумкин. Агар ҳамма корхоналарда иш ҳақининг ўсиши меҳнат унумдорлигининг ўсишидан ўзиб кетса, шаҳримиз иқтисодиётида шундай манзара вужудга келади: яъни шаҳарликлар қўлида пул кўпаядию, лекин уларнинг сотиб оладиган нарсалари бўлмайди. Шунинг учун ҳам бундай аҳволга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди! Аҳолининг оладиган даромадлари билан харажатлари ўртасида фарқ ошиб боришининг олдини олишда биз саноат корхоналарининг раҳбарлари ва етакчи мутахассислари ўзларининг тадбиркорликларини ишга соладилар деб умид қиламиз.

Ҳ. ИКРОМОВ.

Аҳоли турар жойларида

«МЕҲРИБОН» ХИЗМАТИНГИЗДА

— Алло, эшитаман, буюртмангизни ҳозир ёзиб оламан, айтаверинг...

Шу кунларда Октябрь райони, Архитекторлар кўчасига жойлашган 63-уйдаги телефонлар тез-тез «безовта» бўлаяпти. Диспетчерларнинг иши тиғиз. Улар «Меҳрибон»дан ёрдам сўраб, мурожаат этаётганлар истагини қондиришга ҳаракат қилишмоқда.

Тошкент шаҳар Қизил ярим ой жамияти комитети ҳузурида бундай кооператив тузилгани кўпчиликнинг руҳини кўтариб юборди. Эндиликда кексалар, ногиронлар, бетоб болалар ва бошқа ёрдамга муҳтожлар ижтимоий, маиший ҳамда тиббий хизматдан баҳраманд бўлмоқдалар.

Ҳисоб-китобларга қараганда, ҳозир шаҳримизда яшаётган пенсионер ва инвалидлар 338 минг кишини ташкил этади. Шулардан 50 фоизи ёрдамга муҳтождир. Аммо энди 112 та буюртма тушгани ҳали кўпчилик «Меҳрибон» қулайликларидан фойдаланмаётганини кўрсатиб турибди.

— Бизда 40 ҳамшира ва 30 энага бор, — деди кооператив раиси, Улуғ Ватан уруши ветерани Э. Юсупов. — Уларнинг вазифаси нималардан иборат? Оилада ҳар хил вазиятлар юзага келиши мумкин. Масалан, бирор киши бетоб, аммо қарайдиган одами йўқ. Ёки ўзи сартарошхонага бориб соқолини олдиролмайди, кийимини кимёвий тозалатолмай хуноб. Шундай пайтда «Меҳрибон» ёрдамга келади.

Кўрсатилаётган барча хизмат турлари учун аниқ нарх белгиланган. Масалан, ҳамшира хонадонда 12 соат навбатчилик қилса 12 сўм, энага учун эса 9 сўм тўлаш лозим. 8 килограмм кирни ювиб бериш — 5 сўм. Кенг хона, ошхона, коридор ва ҳожатхонани тўлиқ тозалаш — 16 сўм. Фақат шуни унутмаслик кераки, кооператив аъзоси ташриф буюрган куни унга яна 1,5 сўм ҳақ тўланади. Кооператив ногиронлик группасини тиклаш учун медицина ҳужжатларини расмийлаштириш, махсус автотранспорт олишга кўмаклашиш, шунингдек аҳолини биринчи медицина ёрдами кўрсатишга ўқитишни ҳам ўз зиммасига олган. Айни пайтда маҳаллаларда медицина темаларида суҳбатлар уюштиришни ҳам мўлжаллаяпти.

Бир нарсага эътибор беринг. «Меҳрибон» ташкил этилганига 4 ойдан ошди. Аммо энди 275 сўм маблағ йиғилибди. Шундан 85 фоизи ҳамшира ва энагаларга тўланади. Кўриниб турибдики, аҳолига кўрсатилаётган хизмат учун белгиланган нарх айтарли даражада юқори эмас. Шу боисданми, миннатдор бўлаётганлар талайгина.

— Ёлғизлик ва кексаликдан қийналсам керак, деб ўйлагандим, — деди Улуғ Ватан урушининг 2-группа инвалиди Ж. Шарипов. — Яхшиям, энага Наташа Глумская бор экан. Барака топкур уй юмушларини бир зумда бажариб ташлайди. Одамга меҳрибонлигини айтмайсизми. Уни ўз қизимдек ҳурмат қиладиган бўлдим.

Пенсионер Ольга Ивановна Семерина эса кооператив маъмуриятига қўнғироқ қилиб ширинсўз, меҳнаткаш аёл Р. Мартиновани тақдирлашни илтимос қилди.

Яхшилик ҳеч қачон унутилмайди. «Меҳрибон» одамлар қайғусига доимо шерик. Уларга меҳр улашиб, ҳаётга ишонч ва муҳаббат уйғотяпти. Яқин келажакда эса аҳолига бепул хизмат кўрсатишни йўлга қўйиш кутилмоқда.

С. ШОДИЕВ.

Об-ҳаво ва саломатлик

15 январдан 21 январгача

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг маълумотларига кўра, ҳафтанинг биринчи ярмида ҳавонинг совуқ келиши, вақти-вақти билан қор ёғиши, эрталаб ва кечқурун туман тушиши эҳтимоли бор. Ҳаво ҳарорати кечаси 8—13 даража, кундузи 2—7 даража совуқ бўлиши кутилади.

Ҳафтанинг иккинчи ярмида ҳарорат аста-секин кўтарилиб боради, кечалари 1—6 даража совуқ, кундузи 2—7 даража иссиқ бўлади.

Ҳафтанинг ўртача ҳарорати кўп йиллик нормадан салқин келиши кутилади.

Н. А. Семашко номидаги сиҳат-саломатликни тиклаш ва физиотерапия илмий-тадқиқот институти медик об-ҳаво маълумотлари ва об-ҳаво таъсирининг олдини олиш маркази мутахассисларининг фикрига қараганда, ҳафтанинг биринчи ярмида ва охирида совуқ ҳавонинг кириб келиши, натижада ҳаво ҳарорати пасайиб, атмосфера босимининг кўтарилиши юракнинг ишемик хасталиги, бош мия ва бўғинларнинг қон-томирлари хасталиги, яллиғланиш хасталиги бўлган беморларнинг аҳволига салбий таъсир этиши мумкин. Улар асабийлашишлари, ёмон ухлашлари, бош оғриғини сезишлари мумкин.

Профилактика мақсадида юрак-қон томир хасталиклари бўлган беморлар врачларнинг тавсияси билан артериялардаги қон босимини мўътадиллаштирувчи дори-дармонларни ва антиспастик препаратларни қабул қилишлари керак. Бўғинлар ва периферик асаб системаси хасталиклари бўлган беморлар тегишли комбинацияларда оғриқни қолдирувчи препаратлар қабул қилишни кучайтиришлари лозим. Об-ҳаво ўзгаришларига таъсирчан барча беморларга даволовчи врач кўрсатмаси билан антивазоспастин қабул қилиш, жисмоний зўриқишларни чеклаш, камроқ ҳаракат қилиш тавсия этилади.

Меҳнатинг—зийнатинг

Мана шу дастгоҳларда Мавлуда Ҳайдарованинг ишлаётганига кўп йиллар бўлиб қолди. «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳозир у меҳнат ветеранларидан бири ҳисобланади. Топшириқларни бажаришда ҳамон ёшлардан қолишмаяпти.

Т. Каримов сурати.

Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?

«ЙЎЛОВЧИ РАҲМАТ ДЕСИН»

Биз ҳар куни шаҳримиз кўчаларида йўловчиларнинг узоғини яқин қилишга, манзилга бехатар етказиб қўйишга ошиқаётган минглаб машиналарни учратамиз. Уларнинг орасида ёнига шахмат усулидаги белги туширилган транспорт воситалари алоҳида эътиборни тортади. Негаки, иш юзасидан бирон жойга шошаётган пайтимиз эртаю-кеч улар бизга қўл келади. Дилкаш ҳайдовчилар билан суҳбат қуриб, манзилимизга етиб олганимизни ҳам сезмай қоламиз. Яқинда ана шундай фидойи касб эгаларини ўзига бирлаштирган шаҳримиздаги етакчи меҳнат коллективларининг бири — 2-автокомбинатнинг ташкил этилганига 30 йил тўлди.

— Коллективимизнинг босиб ўтган тарихий йўли унутилмас воқеаларга бой, — дейди автокомбинат партия комитетининг секретари, шаҳар партия комитетининг аъзоси Леонид Владимирович Клестов. — Унга назар ташласак, ҳамшаҳарларимизнинг такси хизматига бўлган эҳтиёжларини қондиришдаги катта ўзгаришларни кўрамиз. 1959 йили Чоштепа кўчасидаги машина техника станцияси базасида янги автокомбинат ташкил этилди. Ўша пайтларда у ерда бостирма учун кўтариб қўйилган 5—6 та устундан бошқа ҳеч нарса йўқ эди. Шунинг учун ҳам ҳамма ишни аввало шароитни вужудга келтиришдан бошладик. Тошкентдаги кўплаб ташкилотлардан ажратилган турли маркадаги 200 та машина йўловчилар хизматига чиқарилди. Бу машиналарнинг деярли ҳаммаси эски, ўз хизмат муддатини ўтаб бўлаётган эди. Дастлабки йили пассажирларга хизмат кўрсатишдан кўрилган даромад 2 миллион сўмга етди. Кейинчалик бу кўрсаткич ўсиб борди. Эндиликда автокомбинат байроқдор коллективлардан бирига айланган. Бугунги кунда йиллик даромад 20 миллион сўмдан ортиб кетган. 1450 та замонавий, янги машиналарни коллективимиз ҳайдовчилари самарали бошқаришмоқда. Бошқача айтганда, автокомбинатнинг асосий ишлаб чиқариш фонди ҳозир салкам 9 миллион сўмни ташкил этаяпти.

Автокомбинатимиздаги мавжуд ресурслардан унумли фойдаланиш билан бир қаторда ремонт ишларини шу ернинг ўзида амалга ошириш борасида ҳам кўп ишлар қилинди. Натижада автокомбинатда йирик моддий-техника базаси вужудга келтирилди. Коллективимизнинг иқтисодий ривожланишида ҳар бир ишчи ва хизматчининг муносиб ҳиссаси бор. Уларнинг бой ҳаётий тажрибалари авлоддан-авлодга ўтиб, янада такомиллашиб бормоқда. Ана шундай ишчан, ташкилотчи кадрларимизнинг бири автокомбинат директори Михаил Самойлович Левиндир. У коллективни ташкил этишда алоҳида жонбозлик кўрсатган эди. 30 йиллик бой иш тажрибасига эга бўлган моҳир раҳбар ишчанлигини коллектив ҳаётининг бошқа соҳаларида ҳам намоён этди. Ҳозир унинг қўлида тарбияланган ва катта иш тажрибасига эга бўлган кўплаб раҳбар-кадрлар Ўзбекистон ССР Автомобиль ва йўл хўжалиги министрлигининг йирик транспорт ташкилотларини бошқаришмоқда. Директорнинг ўзи ҳам айни пайтда бор куч-ғайратини автокомбинат коллективининг умумий ютуқларини мустаҳкамлашга сафарбар этаяпти. Михаил Самойлович билан бир сафда ишлаётган 80 га яқин ишчи-хизматчи 30 йилдан буён коллективнинг келгуси истиқболи учун бор куч-ғайратини сарфлаб келмоқда. Бундай ишчан, фидойи касб эгалари орасида директор муовини Евгений Молотков, ремонт устахонаси бошлиғи Михаил Черников, диспетчер Умринисо Ҳошимова, ҳайдовчи Хайрулла Тўлаганов, навбатчи-механик Наум Абрамов ва бошқалар бор. Биз улар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Коллективимизни тўла маънода байналмилал коллектив дейиш мумкин. Чунки бу ерда 27 миллат вакили худди бир оила фарзандларидек меҳнат қилмоқда. Бир сўз билан айтганда, ҳамма автокомбинатнинг умумий ютуқларини бойитишга бирдек улуш қўшмоқда. Уларнинг самарали ишлашлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Жумладан, ошхона, буфет, чойхона, омонат кассаси, медицина пункти, сартарошхона сингари муҳим социал объектлар уларнинг хизматида. Кўпчилик ўзининг дам олиш соатларини ва бўш вақтларини автокомбинатда фаолият кўрсатаётган спорт секцияларида ўтказмоқда. Улардаги қулайликлардан тўлиқ фойдаланишяпти.

Хўжалик ҳисоби, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашнинг афзалликлари кўп экан. «Ташгорпасстранс» бирлашмасидаги меҳнат коллективлари орасида биринчилардан бўлиб шу усулга ўтган эдик. Натижаси ёмон бўлмади. Коллективимизнинг иқтисодий қудратини яна ҳам мустаҳкамлаб олдик. Айни кунларда автокомбинатимиздаги барча ишчи-хизматчилар йўловчиларга холис хизмат кўрсатиш йўлида астойдил ишламоқдалар. Уларнинг мақсади битта: у ҳам бўлса, эл ишига камарбаста бўлиб, йўловчиларнинг миннатдорлик сўзларини эшитиш. Бу мақсад ҳаммамизни баракали ишлашга руҳлантирмоқда.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

18 февраль—Ўзбекистон ССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлари депутатлигига сайловлар куни

Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзодлар

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзодларни рўйхатга олиш давом этмоқда. Округ сайлов комиссияларининг хабарларига кўра қуйидагилар Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиндилар:

ОКТЯБРЬ РАЙОНИ

115-сайлов округидан

Хошимов Мамед Хошимович — Ўзбекистон кўрлар жамияти босмохонасининг директори, 1916 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Нурмирзаев Патто Нурмирзаевич — «Узбеклес» ишлаб чиқариш бирлашмасининг етакчи инженери, 1930 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Умиров Раҳимжон Раҳмонқулович — «СредазНИИ ПКИпишчепром» илмий ходими, 1960 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Короткий Владимир Александрович — Ўзбекистон ССР «Госкоопкомсельхоз»и раисининг ўринбосари, 1929 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Мираюбов Мирбаҳодир Орипович — Ўзбекистон ССР Моддий-техника таъминоти давлат комитети раисининг ўринбосари, 1941 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Мирсоатов Миррустам Мелиевич — «Узагроинформ» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош ахборот ҳисоблаш марказининг бўлим мудири, 1953 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Ёрмуҳамедова Марҳамат Солиевна — «Ташстройпроект» институтининг кадрлар бўлими бошлиғи, 1944 йилда туғилган, партиясиз;

Ҳамроев Рустам Раҳматович — Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттиришлари давлат комитети касаба союз комитетининг раиси, 1942 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

120-сайлов округидан

Сербин Николай Пантелеевич — 42-мактаб директори, 1929 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Орипов Абдулла Неъматович — ТТТС инженер-электрончиси, 1961 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Саъдиев Ёдгор Ҳабибович — «Ёш гвардия» театрининг актёри, 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

121-сайлов округидан

Котельникова Светлана Филипповна — «Средазгипроводхлопок» институти партия комитетининг секретари, 1939 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Юсупбеков Нодирбек Рустамбекович — Тошкент машинасозлик институтининг ректори, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

122-сайлов округидан

Сафаров Асатилла — 41-мактаб ўқитувчиси, 1956 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Умаров Обид Анварович — «Узгипроместпром» институтининг директори, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Исломов Жамолиддин Шамсуддинович — «Ташгипрогор» институтининг директори, 1950 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Исломов Зоир Тоирович — Тошкент бош универсал магазинининг директори, 1939 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Ортиқов Асқар Орипович — Тошкент политехника институти партия комитетининг секретари, 1944 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Мусаев Эгамберди Зайниевич — Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттиришлари давлат комитетининг бўлим мудири, 1944 йилда туғилган, партиясиз;

Тожиев Шавкат Самихович — ишга тушириш-созлаш ишлари Ўрта Осиё филиали партия бюросининг секретари, 1944 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Андриянов Жавлон Фатхуллаевич — «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш биолашмаси участка мастери, 1958 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Каджоян Сергей Аветисович — «Легпром» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош инженерининг ўринбосари, 1944 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

125-сайлов округидан

Хайитова Мамлакат — «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

126-сайлов округидан

Шоаҳмедова Фарида Қўзиевна — «Орзу» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси, 1948 йилда туғилган, партиясиз.

129-сайлов округидан

Ғубайдуллин Шамиль Рафаэльевич — 29-колхозлараро автобаза ҳайдовчиси, 1964 йилда туғилган, партиясиз;

Сирожиддинов Салоҳиддин Насриддинович — «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг машинисти, 1968 йилда туғилган, ВЛКСМ аъзоси;

130-сайлов округидан

Ўлмасов Адҳамбек Анварович — «Орзу» ишлаб чиқариш бирлашмаси биринчи цехининг бошлиғи, 1958 йилда туғилган, партиясиз;

Аляви Фарҳод Лутфуллаевич — Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги онкология ва радиология илмий-тадқиқот институтининг лаборатория мудири, 1941 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Мўминова Санобар Сулаймоновна — Октябрь район алоқа узелининг катта инструктори, 1944 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

131-сайлов округидан

Азимов Равшан Анварович — «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси электр цехининг электр монтёри, 1959 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

133-сайлов округидан

Миллер Вячеслав Викторович — 159-қурилиш трести 9-қурилиш бошқармасининг электр пайвандчиси, 1939 йилда туғилган, партиясиз;

Тармишев Владимир Дмитриевич — «Ташинжстрой» трестининг автокран машинисти, 1936 йилда туғилган, партиясиз;

Тошпўлатов Қобил Аҳматович — аэропорт бошлиғининг смена ўринбосари, 1948 йилда туғилган, партиясиз.

134-сайлов округидан

Жўраев Вагим — «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, 1932 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

135-сайлов округидан

Зиёева Сожида Абдуллаевна — Тошкент кўн-мўйна заводининг ишчиси, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Насимов Фарҳод Муҳамедович — «Шарқ гули» бадиий ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол ташкилотининг секретари, 1963 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Мираҳмедов Мирҳамид — 84-мактаб директори, 1931 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Эргашев Нодир Ўткирович — театр комбинатининг бўлим бошлиғи, 1963 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

136-сайлов округидан

Мўминов Теша Ҳусаинович — Ҳамза номидаги театр актёри, 1949 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ

139-сайлов округидан

Проценко Людмила Владимировна — «Миконд» заводининг сараловчиси, 1949 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

140-сайлов округидан

Ғафурова Маҳфуза Фатхуллаевна — 2-болалар интернат-уйи бош врачи, 1948 йилда туғилган, партиясиз;

Тожихонов Баҳодир Валиевич — шаҳар санитария-эпидемиология станцияси бош врачининг ўринбосари, 1951 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Мирхўжаев Соқи Хўжаевич — ТошМИ биринчи клиникасининг бош врачи, 1935 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

141-сайлов округидан

Усмонов Зиёвуддин Нажмиддинович — «Тошкент» ёғочни қайта ишлаш бирлашмасининг оператори, 1963 йилда туғилган, партиясиз.

145-сайлов округидан

Бадалов Бахтиёр Асқарович — «Компрессор» заводининг слесарь-йиғувчиси, 1954 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Бабаянц Владимир Григорьевич — «Узэлектронприбороптторг» бошлиғи, 1928 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

146-сайлов округидан

Ниёзов Туроб Пўлатович — 10-автомобиль ремонти заводи электр пайвандчиси, 1954 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Иванов Валерий Александрович — «Миконд» заводининг директори, 1941 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

147-сайлов округидан

Ҳошимов Ғани Тўлаганович — «Тошкентмармар» заводи касаба союз комитетининг раиси, 1954 йилда туғилган, партиясиз.

151-сайлов округидан

Пўлатов Убайдулла Ҳабибуллаевич — «Ойбек» маҳалла комитетининг раиси, 1932 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Шоймуродов Юсуф — район ички ишлар бўлимининг участка инспектори ,1946 йилда туғилган, партиясиз;

Орипов Мирсаид — ТошДУ касаба союз комитетининг раиси, 1939 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

156-сайлов округидан

Одилова Саидахон Абдувоҳидовна — «Ўзбекбирлашув» бош ҳисоблаш марказининг инженер-программаловчиси, 1960 йилда туғилган, партиясиз;

Фрошгейзер Владимир Владимирович — «Компрессор» заводининг директори, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

160-сайлов округидан

Баратов Эсо Омонович — агрегат заводининг слесари, 1962 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

162-сайлов округидан

Крисин Анатолий Фёдорович — Ўзбекистон Компартияси Собир Раҳимов район комитетининг иккинчи секретари, 1952 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

* * *

Номзодларни рўйхатга олиш давом этмоқда.

Долзарб мавзуда

ИНҚИРОЗНИНГ НАЖОТ ТУЙНУГИ

Иқтисодий ислоҳот масалалари ҳозир ҳамманинг диққат-эътиборида турибди. Чунки кишиларнинг турмуши кўп жиҳатдан белгиланган режаларнинг ички амалга оширилишига боғлиқдир. Жумҳуриятимизда иқтисодий ислоҳот қай аҳволда! Мухбиримиз шу хусусда республика ишлаб чиқарувчи кучларни ўрганувчи кенгашнинг бош илмий ходими, иқтисод фанлари доктори, профессор Муҳаммадамин Абдусаломов билан суҳбатлашди.

Муҳаммадамин Абдусаломов, 1940 йилда туғилган. 1964 йили Самарқанд кооператив институтини туғаллаган. Новосибирск университети аспирантурасида ўқиган. Иқтисод фанлари доктори, профессор. Ҳозир Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг республикада ишлаб чиқарувчи кучларни ўрганувчи кенгашнинг бош илмий ходими бўлиб ишламоқда.

— Сиз мутахассис сифатида ҳозирги иқтисодий аҳволни қандай баҳолайсиз!

— Менимча, бу масалани мамлакатимиз халқ хўжалигида рўй бераётган барча жараён ва воқеалар билан боғлиқ ҳолда кўриб чиқиш тўғрироқ бўлади. Бирорта ҳам иттифоқдош республика, жумладан Ўзбекистон ҳам иқтисодиётнинг ғоявий таъсиридан ҳоли эмас. Бозорда истеъмол моллари, ишлаб чиқариш воситалари ва меҳнат қуроллари, ишчи кучи ва капитал маблағларнинг тақчиллиги иқтисодий тангликнинг лўнда ифодасидир. Давлат бюджетининг камомади қарийб 120 миллиард сўмга етди, аҳолининг қондирилмаган, харид қобилиятига эга бўлган талаби шу даражага етиб қолди. Пулнинг қадрсизланиш суръатлари ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатларидан ўзиб кетди, бунинг оқибатида фақат 20 йил мобайнидагина бизнинг сўмимиз ўз қийматини қарийб икки баравар йўқотди. Сўм бамисоли таъбир жоиз бўлса, лотерея билети бўлиб қолди: агар унга бирор нарса харид қилиб улгурсанг — бу сенинг ютуғинг, харид қилолмасанг — ютқиздим деявер, моддийлаштирилмаган пул ўз қийматини йўқотиб бораверади. Пулнинг қадрсизланиши маош оширилишини ютиб юбораяпти, молларнинг нархи эса назоратсиз ўсиб бораяпти. Аҳолининг турмуш даражаси ҳам шунга боғлиқ, сўнгги йилларда аҳолининг турмуш даражаси ошаётгани йўқ, аксинча пасайиб бораяпти.

— Бу танқисликнинг сабаблари нимада деб ўйлайсиз!

— Сабаблари жуда кўп. Ҳали ҳеч ким иқтисодиётдаги танг аҳволни тезда бартараф этишнинг илмий асосланган ҳаракат программасига эга эмас. СССР Олий Совети, республика Олий Совети сессияларидаги мунозаралардан кўриниб турибдики, планлаштириш ва бошқариш фани, тажриба социалистик экономиканинг ҳаракат қочуниятларини идрок этишга эндигина яқинлашмоқда, боши берк кўчадан чиқишнинг принципиал янги ечимлари изланмоқда.

Ўзбекистон экономикасининг маълум босқичи турли идора манфаатлари йўналишида ривожланди. Шунинг учун уни планлаштиришда миллий, иқтисодий, ижтимоий ва экологик шароитлар билан ҳисоблашилмади. Идоралар монополияси шунга олиб келдики, жумҳуриятимиз ўз территориясида ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулотларининг атиги 5—6 фоизига, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг арзимаган қисмига ўз измини ўтказадиган бўлиб қолди. Ахир бундай вазиятда республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш жараёнларига сезиларли таъсир ўтказа олиш мумкинмиди?

Бугунги кунга қадар республикамиздаги ижтимоий вазифаларни ҳал этишга мўлжалланган тармоқларни ривожлантириш планларига эгамиз-у, аммо ҳар томонлама тўлиқ ишлаб чиқилган сиёсатга ва ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш, жойлаштириш ҳуқуқларига эга эмасмиз.

— Иқтисодиётимизда ана шундай идоравий ёндошувлар яна қандай ҳолларда кўринади!

— Биласизми, иқтисодчилар хўжалигимиздаги ҳамма нарса яхши бормаётганлиги ҳақида 70-йилларнинг бошларидаёқ бонг ура бошлаганди. Аммо ўзларининг тор монополистик вазифалари ҳал этилишидан манфаатдор идоралар, шунингдек мамлакатнинг марказий планлаштириш органлари ана шу ташвишли сигналларга бепарво қарашди. Улар ҳар қандай, баъзан ўйлаб топилган, «Ўзбекистонда малакали кадрлар етишмайди» деган баҳоналар билан республикада техник жиҳатдан мураккаб, кўп илм сарфлашни талаб қиладиган маҳаллий ҳом ашёни пировард маҳсулот сифатида қайта ишлаш билан боғлиқ корхоналарни жойлаштиришга қаршилик қилдилар. Ушбу омиллар мамлакат умумиқтисодий ривожланишини ёмонлаштирди, республикага капитал маблағлар ажратиш суръатларининг кескин пасайишига олиб келди. Ўзбекистон халқ хўжалигида капитал маблағларнинг ўртача йиллик ўсиш суръатлари тўққизинчи беш йилликдаги 7 фоиздан ўн биринчи беш йилликда 1,9 фоизга тушиб қолди, ўн иккинчи беш йилликда бундан ҳам камайди. Иккинчидан, қайта ишлаш саноатининг ривожланиши — озиқ-овқат базасининг сифат жиҳатидан такомиллашуви ва техник жиҳатдан қайта қуролланишига тўсқинлик қилиб келди. Саноатда ўрнатилган жиҳозларнинг учдан бир қисми ўн йилдан, ўн-ўн беш фоизи эса йигирма ва ундан ҳам кўпроқ вақтдан буён ишлатилиб келинади. Эскириб, ўз хизмат муддатини ўтаб бўлган.

Республика иқтисодиётига сарфланган меҳнат ресурсларининг ўсиш суръатлари демографик вазиятни етарли даражада ҳисобга олмади. Капитал маблағлар даражаси аҳоли жон бошига ҳисобланганда ўртача мамлакат кўрсаткичларига нисбатан мунтазам пасайиб борди ва ҳозирги вақтда 50 фоиздан ҳам камроқни ташкил этади. Сўнгги уч беш йиллик мобайнида Ўзбекистонда меҳнат ресурсларининг ўсиши СССР бўйича жами ўсишнинг 17—18 фоизга яқинини, асосий ишлаб чиқариш фондларининг ўсиши эса 3,5—4 фоизинигина ташкил этади. Шу сабабли меҳнат ресурсларининг сони мамлакат ресурсларининг 6 фоиздан зиёдини ташкил этгани ҳолда, республиканинг асосий ишлаб чиқариш фонди Иттифоқ улушининг 3,5 фоизга яқинлигини кўрсатса, саноатда 3 фоиздан кам.

Буларнинг ҳаммаси шунга олиб келдики, меҳнат ресурсларининг ўсиши беш йилликда ташкил этилаётган иш жойлари суръатларидан сезиларли даражада ўзиб кета бошлади. 1971—1988 йилларда шахсий ва ёрдамчи уй хўжалигига бир миллиондан зиёд одам қўшилди. Аслини олганда, ишламаётганлар сони ҳам жами 1 миллион кишига, дарҳол ишга жойлаштиришни талаб қилинадиганларнинг сони эса 400—450 минг кишига яқинлашиб қолди.

Аҳолининг турмуш даражасини одамларнинг иш билан бандлилик даражаси ҳам белгилайди. Ҳосил қилинган миллий даромад аҳоли жон бошига ҳисобланганда мамлакат кўрсаткичларига нисбатан 1970 йилги 60,9 фоиздан қарийб 50 фоизгача тушиб кетди.

— Экономикани ривожлантиришда республиканинг иқтисодий имкониятлари билан ҳисоблашмаслик қандай ҳолатларда юз берди, деб ўйлайсиз!

— Табиий ресурслар етарли даражада ҳисобга олинмаган ҳолда ижтимоий ишлаб чиқаришни юксалтириш экономиканинг узоқ вақт муваффақиятли ривожланишига йўл қўймади. Ўрта Осиё ва Ўзбекистонда кенг кўламда янги ерларнинг ўзлаштирилиши мамлакатда ва регионда озиқ-овқат муаммосини ҳал этгани йўқ, аксинча Орол фожиасига олиб келди. Бу қадар фожиа мамлакатимизда ҳам, жаҳонда ҳам бўлмаган. 3,5 миллион киши истиқомат қиладиган Оролбўйи эса экологик фалокат зонасига айланди. Давлат Орол денгизи қуриб боришининг салбий оқибатлари олдини олиш учун жуда катта маблағ — 37 миллиард сўмга яқин пул ажратди. Аммо ана шу маблағ денгизни аввалги ҳажмида қайта тиклаш эмас, уни асраб қолиш, йўқолиб кетишига йўл қўймасликка мўлжалланган, холос. Орол бўйида ҳаёт эса хавф остида. Танглик зонаси янгидан-янги ерларни ўз ичига олиб, кенгайиб бораяпти. Бу ерда яна бир бошқа фожиа борки, таниқли ёзувчи Чингиз Айтматов айтганидек, агар Россияда қишлоқлар ҳувиллаб қолган бўлса, рус мужигига шаҳарларга, йирик индустриал марказларга йўл очиқ эди. У ана шу ерларга мослашиб, ҳаракатдаги бош ишчи кучига айланди.

Ўрта Осиё регионида эса одамлар йўл олиши мумкин бўлган ерлар йўқ. Сабаби, республиканинг маҳаллий аҳолисини кенг кўламда Сибирга, Ноқоратупроқ зонага, Узоқ Шарққа ва мамлакатнинг ишчи кучи танқис районларига кўчириш ҳақидаги таклифни шунчаки қабул қилиб бўлмайди.

— Ҳозир республикамизда тўлиқ хўжалик ҳисобига ўтиш учун имкониятлар борми! Бу яқин йилларда иқтисодий аҳволни яхшилашга ёрдам берадими!

— Қайта қуриш — бу мамлакатимизда янги жамият ташкил этиш йўлидир. Биринчи навбатда у иқтисодий алоқаларни қайта қуриш билан боғлиқ. Улар фақат жамиятнинг демократик муносабатлари асосида, халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқарувини таъминлаш йўли билан ҳал этилиши керак. Иттифоқдош республикаларнинг регионал хўжалик ҳисобига ўтиши унинг энг юксак намунасидир.

Иттифоқдош республикаларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши ва ўз-ўзини бошқаришда мустақиллиги масъулиятини кучайтириш, регионал ва умумиттифоқ манфаатлари йўлида уларнинг илмий-техникавий ишлаб чиқариш ва демографик имкониятлардан янада омилкорлик билан фойдаланиш қайта қуришнинг шундан кейинги жараёнларидир.

Биз халқ хўжалиги фаолиятининг ҳақиқий натижаларини билмаймиз. Чунки маҳсулотларнинг нархи чинакам воқеликни акс эттирмайди. Нарх-навони белгилашнинг 50 йилдан зиёдроқ муқаддам таркиб топган системаси ҳануз ўз кучида: қишлоқ хўжалик районлари, хом ашё етказиб берувчи районлар ҳар қанча яхши ишламасин, барибир қарздор бўлиб қолаверади. Мўъжизани қаранг, ҳозирги вақтда 15 республикадан 8 таси, шу жумладан Ўзбекистон ва Ўрта Осиёнинг қолган уч республикаси, Қозоғистон, Литва, Эстония қарздор республикалар ҳисобланади, умумиттифоқ дотациясида туради. Оғир иқтисодий районлардан бири — бу «истеъмолчилар» қаторида Сибирдир. Унинг ресурслари ривожланишга қодир эмас. Узоқ Шарқ ҳам шу жумлага киради. Кўриниб турибдики, амалдаги нарх-наво ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ҳақиқий самарадорлиги манзарасини бермайди. Нисбий нарх-наволарсиз нормал бозорни, нормал моллар муносабатини ташкил этиб бўлмайди. Экономикамиз барқарорлаштириш ва жадаллаштириш воситалари ва шарт-шароитларига ҳали эга эмас. Иттифоқдош республикалар, ишлаб чиқариш корхоналари ўзаро умумиттифоқ планлари бўйича ўзаро маҳсулот етказиб бериш шартлари билан айирбошлайдилар. Нархлар эса уларнинг эквивалентини ўлчаш учун мос келмайди. Колхозчилар етиштирилган маҳсулот билан савдо қилишмайди. Уларни давлатга топширишади. Кўпинча улар бундан манфаатдор бўлишмайди. Пировардида, ҳозирги шарт-шароитларга мутлақо тўғри келмайдиган архаик системага амал қилинаяпти. Амалдаги нарх-наво сақланиб қолар экан, республикаларнинг тўла мустақилликка ўтиши ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас.

Ўз-ўзини молиявий таъминлаш — регионал хўжалик ҳисобининг асосий шартларидан бири. Аммо бу регионал хўжалик ҳисобига ўтиб бўлмайди, деган маънони англатмайди. Нарх-наво нисбий мезон бўлиб, уни қайта тақсимлаш воситалари ва усуллари билан маълум вақтларда бошқариб туриш мумкин. Регионал хўжалик ҳисобининг суверен ҳуқуқлар ва ўз-ўзини бошқаришни кенгайтириш ғояси билан боғлиқ бошқа ҳаракат муҳитлари бор.

Ҳозирги вақтда бутун мамлакатимизда бўлганидек, республикамизда ҳам ана шу йўналишда қатъий чоралар кўрилмоқда. Сўнгги 60 йил мобайнида бундай муҳим ва дадил чоралар деярли бўлмаган эди. 70 йил мобайнида тўпланиб келган муаммоларни бир неча йил ичида ҳал этишнинг иложи йўқ. Биз бунга сўнгги тўрт йил ичида ишонч ҳосил қилдик — турмуш енгиллашмади, кутиш одамларнинг жонига тегди. Шу жиҳатдан олганда, айтиш мумкинки, регионал хўжалик ҳисоби — бу биргина бошқарувнинг иқтисодий усуллари томон туб бурилиш йўлидаги принципиал босқичгина эмас, айни вақтда ривожланишнинг миллий-территориал хусусиятлари ҳисобга олинган ҳолдаги иқтисодий ислоҳотнинг қудратли воситаси ҳамдир.

Назаримда, регионал хўжалик ҳисобига ўтиш ўз территориясида жойлашган ер, ер ости бойликлари, ўрмон, сув ва бошқа ресурсларнинг республика ихтиёрига ўтказилишини тақозо этади. Ана шундагина республика экономикасини ривожлантиришнинг пухта асосланган ечимларини топиш мумкин. Регионал хўжалик ҳисобига ўтиш республика амалий ва ижтимоий ҳаётини фаоллаштириш, бугунги боши берк кўчадан чиқишнинг муҳим омилига айланмоқда. Уни қўллаб-қувватлаб, ўз улушимизни қўшиш ҳаммамизнинг бурчимиздир.

Суҳбатдош
Комила СУЛТОНОВА.

ВАШИНГТОН. АҚШдаги чакана бизнес ишлари бошқармасининг ҳисоб-китобларига қараганда, 1990 йилда Қўшма штатларда 200 мингга яқин янги кичик компаниялар пайдо бўлади. 100 кишигача банд бўлган фирмалар ана шундай Бизнес тоифасига киради. Америка газеталари бундай кичик заводлар, дўконлар ёки ресторанлар, хусусий маҳкамалар ҳақида кам ёзади. АҚШ саноатининг мамлакатлараро улкан корхоналарига нисбатан бир-иккита бундай кичик фирмаларнинг хонавайрон бўлиши эса бутунлай эътиборсиз қолади. Бироқ...

Бироқ ана шу чакана бизнеснинг «Саломатлиги» мамлакатнинг иқтисодий ва хўжалик организми ҳаёт қобилиятини таъминлашда муҳим ўрин тутади. Америкада чиқадиган «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» журнали ана шундай «митти» корхоналар тўғрисида қизиқарли маълумотларни эълон қилди. Савдо-саноат соҳасидаги бундай кичик корхоналар қўшиб ҳисобланса унчалик «чакана» эмас.

Масалан, Қўшма Штатлардаги бутун ишчи кучининг 60 фоизи айни чакана бизнес корхоналарида ишлайди. «Дан энд брэдстрит» корпорацияси иқтисодчиларининг ҳисоб-китобларига кўра, 2000 йилгача бўлган даврда янги иш жойларининг ярмига яқини ана шундай корхоналарда барпо этилади.

ГАВАНА. Сальвадор партизанлари ўтган йилнинг ноябрида бошлаган ҳужум давом этмоқда, агар мамлакат ҳукумати жиддий музокаралардан воз кечиш сиёсатини давом эттирмоқчи бўлса, жанговар ҳаракатлар кўлами кенгаяверади. Бу ҳақда чоршанба куни бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Фарабундо Марти номли миллий озодлик фронтининг вакили Фернандо Кастро гапирди. Кубада сальвадор халқи кураши билан, бирдамлик ҳафтаси бошланиши муносабати билан Фернандо Кастро журналистлар ҳузурида гапириб, қўзғолончилар ички қуролли можарони сиёсий ҳал қилиш йўлларини расмий маъмурлар билан муҳокама қилишга тайёр эканликларини бир неча бор айтганликларини таъкидлаб ўтди.

ТОКИО. Япония маҳаллий ҳокимият органлари ўртасидаги йўлдош алоқа системаси Япония оролларида тез-тез бўлиб турадиган зилзила ва бошқа табиий офатлар вақтида префектуралар ўртасида ишончли алоқани, кундалик ахборотларни айирбош қилишни таъминлайди. Маҳаллий ўзини ўзи бошқариш идоралари иши министри Кодзо Ватанабэ бу йил ана шу системани барпо этиш бошланишини эълон қилди.

Системани барпо этиш ва ундан фойдаланишни мувофиқлаштириш маркази Ямагути префектурасида жойлашади. Системанинг дастлабки навбатини келгуси йилда фойдаланишга топшириш мўлжалланган. Қиймати 50 миллиард иен турадиган лойиҳани бутунлай амалга ошириш учун 10 йил вақт кетади.

Маҳаллий аҳамиятга молик йўлдош алоқа системасининг барпо этилиши — инфраструктура ва саноатни ривожлантиришнинг, Японияннинг олис жойларида турмуш шароитини яхшилашнинг йўналишларидан биридир, холос.

ЧССР. Духцовдаги «Карловарски порцелан» заводига пойдевор қўйилганига бир ярим аср бўлди. Чинни тайёрлаш анъаналарининг сақланиб келаётганлиги бугунги усталарга чинакам санъат асарларини яратишда ёрдам бермоқда. Духцовда ясалган кўзалар, косалар, шамдонлар, ҳар хил мавзудаги композициялар бутун дунёда шуҳрат қозонган.

СУРАТДА: рассом Мария Мандова шаклдор композицияга гул солмоқда.

ЧТК—ТАСС сурати.

ДАККА. Чоршанба куни Бангладешда юз берган зилзила натижасида 40 киши жароҳатланди, деб хабар қилди маҳаллий матбуот. Ярим тундан кейин Рихтер шкаласи бўйича 5,3 балл куч билан ер силкинди ва зилзила 10 секунд давом этди. Вайронагарчиликлар, электр линияларининг шикастланиши қайд этилди.

(ТАСС).

ҲАЁТ БОҒБОНИ

Агар ҳаёт узук бўлса, кўзи муаллим.
Агар ҳаёт гулшан бўлса, боғбон муаллим.

...Ўқитувчи. Ҳаёт уммонида эзгулик улашаётган шу касб соҳиблари қанчадан-қанча билимларини, кучларини, вақтларини келажак авлодга бахшида этадилар.

Ана шундай юксак қалб эгаларидан Хадича опа Убайдуллаевадир. Ўзим ҳам ўқитувчиман. Қийналган пайтларим (собиқ деб ҳеч айтгим келмайди) синф раҳбарим ўгитларини эслайман. Дарс пайтларида ўзларини қандай тутишларини, муомалаларини кўз олдимга келтираман. Эслаб камчиликларимни бартараф қилишга ҳаракат қиламан. Айтмоқчиманки, мактабни тугатганимга олти йилдан ошган бўлса ҳам Хадича опа ҳамон мени ўқитяптилар, касб ўргатяптилар.

Хадича опанинг биронта ўқувчилари касалхонага тушиб қолса, ҳолидан албатта хабар олардилар. Ота-оналар билан ишлашда ҳам Хадича опанинг ўзларига хос иш услублари бор.

Шу ўринда яна бир хислатларини гапириб ўтиш даркор. Қанча инсонни катта ҳаёт йўлига олиб чиққан бўлсалар, ҳаммасига энг аввало камтарин бўлишни тайинлайдилар. Камтар инсонлар ҳақида кўплаб мисоллар келтирадилар.

Хадича опа бизнинг синфга 1979—80—81 йиллари раҳбарлик қилдилар. Айниқса бизга кўп меҳнатлари синган. Шундан бўлса керак кўп синфдошларимиз олий маълумотли бўлишди.

У киши оилада меҳрибон, ғамхўр она ҳамдир. Олти фарзандни вояга етказишда ҳам бошқаларга ибрат бўляптилар. Улардан тўрттаси олий маълумотли, бири армия сафида, кенжаси эса мактабни тугатиш арафасида.

Муаллима маҳалла ишларида ҳам фаол қатнашади. Ёшлар тарбиясига бағишлаб ўтказиладиган йиғилишларга бош-қош бўлади, ёш оналардан маслаҳатларини аямайди.

Хадича опа Убайдуллаева ҳозир Тошкентдаги 116-ўрта мактабда ўқув-тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари лавозимида ишлаяпти.

Мукаррам АЛИМОВА,
14-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Советлар мамлакатида

⊙ КЛИНЦИ (Брянск области). Ишга туширилган янги пойабзал фабрикасидан аъло сифатли пойабзал моделларининг дастлабки партияси харидорларга жўнатилди. Фабрика лойиҳада кўзда тутилган қувватга эришганидан сўнг йилига 600 минг жуфт болалар пойабзали ва 400 минг жуфт аёллар пойабзали ишлаб чиқара бошлайди.

⊙ РУШАН (Тоғли Бадахшон автоном области). Баланд тоғда жойлашган бу райoннинг яна бир қишлоғида кўчма кинога ҳожат қолмади. Энди Шпаде қишлоғидаги тоғликларнинг оилалари ўз клубларида фильмлар томоша қилишлари мумкин. Кейинги пайтларда тоғ тепасида жойлашган Вамд, Дерзуд ва бошқа қишлоқларда ҳашар йўли билан кутубхона-клублар ҳамда чойхоналар бунёд этилди.

⊙ РОВНО. ЖЭКлар ҳузуридаги хотин-қизлар кенгашлари кексайиб қолган ёлғиз шаҳарликларни ўз қарамоғига олди. Муҳтожларга ташаббускорлар ташкил этган меҳр-мурувват фонди ҳисобидан пул ўтказилаяпти, кийим-кечак берилаяпти. Улар учун ошхоналар ва турар жойларда бепул парҳез таомлар тайёрланаяпти, озиқ-овқатлар, дори-дармонлар, саноат моллари етказиб бериляпти.

⊙ ЙОШКАР-ОЛА. Мари ноқоратупроқ зонасидаги энг катта Медведево райони далалари экологик жиҳатдан тоза қишлоқ хўжалик экинлари майдонига айланмоқда. Ижара пудратида ишлаётган ҳосилдорлик механизациялашган отрядлари шу мавсумнинг ўзида торф ва гўнгдан қилинган миллион тоннадан кўпроқ махсус компостларни тайёрлаб далаларга ташийдилар. Бу хўжаликлар билан ҳамкорлик қилаётган олимларнинг фикрича, бегона ўтларнинг гуркираб ўсиб кетиши учун шароит вужудга келишига тўсқинлик қилади, демак, пестицидлар ва бошқа заҳарли химикатлардан фойдаланишга зарурат бўлмайди.

⊙ ЯРОСЛАВЛЬ. Ярославлдаги ёқилғи аппаратлари заводининг коллективи олган даромаддан ишлаб чиқариш ветеранлари ҳам баҳраманд бўлишди. Меҳнат коллективи кенгаши ва касаба союз комитетининг қўшма қарорига мувофиқ заводда ишлаган собиқ ходимларнинг энг кам пенсиясини 100 сўмгача кўтариш учун маблағ ажратилди. Бундай ветеранлар 200 кишига яқин экан. Улар учун ёрдамчи хўжаликдан озиқ-овқатлар, заводнинг дам олиш базаси ва санаторий-профилакторийсига путёвкалар ажратилаяпти. пенсионерлар завод клубида тез-тез меҳмон бўлиб туришади. Бу ерда улар учун лекторий ташкил қилинган, кечалар ўтказиб турилади, туғилган кунлар нишонланади.

⊙ КИШИНЕВ. Граждан уруши қаҳрамонлари Г. И. Котовский билан С. Г. Лазонинг Кишиневдаги давлат музейи янги йилдан хўжалик юритишнинг янги шароитида ишлай бошлади. Музей республиканинг туристик ташкилотлари, корхоналари, мактаблари билан хизмат кўрсатиш юзасидан шартнома тузди ва энди республиканинг жанговар ҳамда инқилобий шуҳрати билан боғлиқ жойларда лекциялар ўтказиб, автобусларда экскурсиялар уюштиряпти. Музей счётига тушаётган маблағлар уни ривожлантириш ва ходимлар турмуш шароитини яхшилашга сарфланаяпти.

⊙ ЛИВНИ (Орлов области). Ливни шаҳридаги район касалхонаси энг замонавий табобат техникаси ва диагностика аппаратларини сотиб олиши мумкин. «Ливгидромаш» бирлашмасининг ва Орлов областидаги биринчи «Ливни» агросаноат комбинатининг коллективлари шифокорларга катта валюта маблағлари ажратишди. Бошқа корхоналар ҳам соғлиқни сақлаш эҳтиёжлари учун пул маблағларининг марказлаштирилган тарзда тақсимланишини кутиб ўтирмай, даволаш муассасалари счётига пул ўтказишаяпти. Чет эллик шериклар билан бевосита алоқалар туфайли шундай қилиш мумкин бўлди.

(ТАСС мухбирларининг хабарларидан).

Москвада табиатдаги энерго-ахборот алмашуви муаммоларига бағишланган биринчи Бутуниттифоқ «Биоинформэнерго — 89» конференцияси катта муваффақият билан ўтди. Унда фаннинг турли соҳалари вакиллари, амалиётчи-экстрасенслар, ғаройиб ҳодисаларнинг гувоҳлари иштирок этишди.

СУРАТДА: конференция қатнашчилари кўргазмали доклад-лар билан қизиқиб танишмоқдалар.

* * *

Пойтахтнинг Тимирязев райониндаги 8-болалар уйи бу йил ўзининг ярим асрлик юбилейини нишонлайди. Бу ердаги тарбиячилар билан болалар ўртасида самимий муносабатлар таркиб топган. Тасодифий кишилар бу ерда кўп вақт ушланиб қолишмайди.

Болалар уйининг ажойиб оталиқ ташкилотлари бор: Москва радиотехника институти, Тимирязев қишлоқ хўжалиги академияси, мудофаа саноатининг касаба союзи, «Инқилоб байроғи» заводи, 74-милиция бўлими ва бошқалар шулар жумласидандир.

СУРАТДА: тарбиячи Дмитрий Николаевич Карпов ўз тарбияланувчилари билан бирга.

Р. Нетелев ва А. Сенцов (ТАСС) суратлари.

Ҳурматли редакция! Буюк ўзбек олими Мирзо Улуғбек тахтни топшириб, ўлим бўсағасида турган даҳшатли кунларда дурдона китоблар хазинасини яширишни содиқ шогирди Али Қушчига топширади. Бу ҳақда тарихий манбаларда ва ёзувчиларимиз асарларида ҳам маълумотлар бор. Шу яширилган бебаҳо хазинани топиш мумкинми!

Хайитбой НИШОНОВ,
ҳуқуқшунос.

Ўтмишдан садо

ҚАЙДАСАН... УЛУҒБЕК ХАЗИНАСИ?

Азиз оқшомхон! Қуйида Улуғбек хазинаси ва уни топиш борасида олиб борилган изланишлар ҳақида фикр юритилади.

●

Илм-фанни эъзозлаган буюк олим Мирзо Улуғбек дуру гавҳарлардан кўра, ақл-заковат дурдоналари бўлмиш китобларни асраб-авайлаш ва авлодларга қолдириш борасида кўп жон куйдирган. Бу ҳақда севимли ёзувчимиз Одил Ёқубов ўзининг машҳур «Улуғбек хазинаси» романида жўшиб ҳикоя қилган. Китобни варақлар эканмиз Али Қушчининг ўз шогирдларига айтган панд-насиҳатларига кўзимиз тушади. У шундай дейди:

— ...Абадул-абад эсларингда бўлғай. Мовароуннаҳр донишмандларининг ақл дурдоналари йиғилган бу ноёб хазина бўлғуси авлодларга, узоқ зурриётларимизга хизмат қилур. Зероким, Мовароуннаҳр элини чулғаган бу зулмат қанчалар чўзилмасин, бир кун эмас, бир кун бу қора булутлар тарқаб, офтоб чиқажакдур... Ноумид шайтон, фақир ҳам, Мовароуннаҳрни чулғаган бу зулмат тарқаган кунда қайтаман, деган умиддаман. Ва лекин қайтмай мусофирликда оламдан ўтсам... бу хазинани кўз қорачиқларингиздай сақласангиз, сўнг, ишонган шогирдларингга топширингиз, улар ҳам ўз шогирдларига топширғай. Ва шу йўсин зурриётлардан зурриётларга ўтиб, элимиз осмонига офтоб чиққанда яшайдурган бахтли авлодларимизга етиб борғай...

Мирзо Улуғбек ҳам худди шундай панд-насиҳатлар қилиб, хазинани шогирди Али Қушчига топширган эди...

Улуғбек хазинасини унинг шогирди Али Қушчи Мовароуннаҳрни тарк этаётган пайтида ўзи билан Стамбулга олиб кетган, дейишади. Бу гап гўё тепаликнинг орқасида нима борлигини кўрмай туриб, «Тепалик орқасида уй бор, ўша ерда тунашимиз мумкин», — деган гапга ўхшайди.

Келинг, гапнинг индоллосига ўтиб Мирзо Улуғбекнинг хазинаси ҳақида фикрлашайлик.

Бундан бир неча йил илгари мен ишлайдиган институт, аниқроғи факультетнинг методисти И. исмли ходимимиз билан орамизда шундай суҳбат бўлиб ўтганди:

— Билишимча, сиз Улуғбек хазинаси ҳақида фантастик қисса ёзибсиз. Демак сиз ҳам хазинага қизиқасиз, шундайми?

— Ҳа, қисса ёзганим ҳам рост, қизиқишим ҳам рост... Нима, бирор янгилик борми? — деб сўраб қўйдим гапга илова қилиб.

— Бор, лекин айтингчи? Сиз нималарга асосланиб хазинани Ургут тоғида деяпсиз? — синашта савол берди дўстим. Мен, бирор нарса дейишга ботинолмадим. Зеро, хазина шу ерда, дейишга ҳеч қандай асосим йўқ эди-да. Фақатгина илм ва фанга бўлган муҳаббатим мени хазинага чорларди, холос. Бу бири бўлса, иккинчидан хазина ҳақида фикр юритган зукколарнинг: «— Хазинани Али Қушчи ўзи билан олиб кетган», — дейишларига ҳам ҳеч қандай асос йўқ эди. Мантиққа ҳам, тўғри келмасди. Дўстим бир оз жилмайиб турди. Сўнг: «— Бу гапни эшитинг», — деди-да юрагида сақлаб юрган гапларини бирма-бир баён эта бошлади.

— Менинг Зебо деган курсдошим бор. У Қашқадарё вилоятининг Китоб ноҳиясидан. Аниқроғи, сиз ўйлаган Улуғбек хазинасини сақлагувчи оиладан. Агар истасангиз сиз билан таништириб қўяман...

— Таништирсангиз айни муддао бўларди, — дедим.

Орадан кўп ўтмай биз танишдик. Исми Зебо экан. Салом-аликдан кейин биринчи гапимиз хазина тўғрисида бўлди.

— Демак сиз хазинани кўргансиз, шундайми? — гапни мен бошладим.

— Кўрганман десам ҳам бўлаверади-ю, аммо ғорнинг ичига тушган эмасман. Лекин боболар тушганлари аниқ.

— У қаерда? — савол устига савол беравердим.

— Бешир қишлоғида.

— Бешир ким?

— Беширнинг асли исми Саид Аҳмад. Уни Ҳазрати Султон Саид Аҳмад ҳам дейишади. Гўдаклик йилларида икки онани кўкрагидан баҳраманд бўлганликлари сабабли уни Бешир ҳам дейишган. Бу сўз аслида форсча бўлиб, икки онани эмган, деган маънони билдиради.

— Унинг асли ким бўлган?

— Бешир қишлоғида тўқсон олти хўжалик, етти юзга яқин аҳоли истиқомат қилади. Уларнинг барчаси ҳам Саид Аҳмаднинг авлодлари бўлади, жумладан бизнинг оиламиз ҳам.

— Демак сиз ҳам.

— Ҳа, мен ҳам.

— Саид Аҳмаднинг хазинага қандай алоқаси бор?

— Бобомиз ўткир илм соҳиби бўлган. Бир вақтнинг ўзида кучли тақводор ҳам бўлганлар. Шу боисми, ё бошқа бирор сабабданми, хуллас бобомиз ўз салоҳиятларини омаддан, аниқроғи бой ва муллалардан яширганлар. Жумладан, илм борасида қилган ишлари, ёзган рисолаларини ҳам. Бундан Мирзо Улуғбек ҳам бехабар бўлган.

Кунларнинг бирида Улуғбек саройида илм соҳибларининг мунозараси бўлади. Мунозарада бобомиз ҳам қатнашади ва шоҳ супанинг юқори ўринларидан бирини эгаллайди. Шундан кейингина Мирзо Улуғбек билан бобомиз яқин бўлади ва умрининг охиригача унга содиқ шогирд бўлиб қолади.

Мирзо Улуғбек ўлимидан кейин бобомлар Али Қушчи билан ўзаро тил бириктиришади-да, Қаландар Қарноқий бошчилигида, Али Қушчининг шогирдлари ва яқинлари билан биргаликда хазинани Аждар ғоридан олишади ва ҳозирги Бешир қишлоғига элтишади. Али Қушчи эса, ғаламис, нияти бузуқ одамларнинг кўзларини шамғалат қилиш мақсадида Мовароуннаҳрда қолади. Али Қушчини кўрган сарой аҳилларининг кўнгиллари хазинадан тўқ бўладида, уни топишга вақтинча уринмайдилар. Бундан фойдаланган бобомлар Бешир қишлоғидаги қиямаликларнинг бирига ғор қазитадилар. Ғор фақат кечалари, атрофга сукунат тушганда қазилган. Лекин, шунга қарамай ғор то қазиб бўлингунига қадар Қаландар Қарноқий тоғларнинг тепаларига чиқиб, ғор қазувчиларни ғаламис одамлардан қўриқлаб турган ва умрининг охиригача хазинани қўриқлаган. Ғор ўн икки йил деганда қазиб битирилган.

— Олимлар, хазинани Али Қушчи олиб кетиб, Стамбулда бутун оламга тарқатиб юборган дейдилар-ку...

— Ҳа, шундай гаплар ҳам бор.

— Сиз бу фикрга қандай қарайсиз?

— Бунга қўшилмайман.

— Нега?

— Ғор қазиб битирилгач, Али Қушчи қишлоғимизга ташриф буюради. Хазинани ишончли жойга беркитилганини кўради ва унга имони комил бўлгач, ўзига тегишли рисолаларини олади. Ўша тунни Али Қушчи Беширга ёндошган қўшни қишлоқлардан бирида ўтказади. Эрта тонгда туясига ўтириб Стамбулга равона бўлади. Олимнинг номини абадийлаштириш мақсадида у тунаган қишлоқни «Али Қушчи қишлоғи» деб аташади. У қишлоқ ҳанузгача сақланиб келади. Агар, мабодо биз томонларга йўлингиз тушиб қолса, у қишлоқни албатта кўрасиз, — деб илова ҳам қилиб қўйди Зебо.

Хазина ҳақида мени қизиқтирадиган нарсалар кўп эди. Аммо вақт зиқ бўлганлиги сабабли ўша пайтда биз узоқ суҳбатлашолмаган эдик. Лекин унинг сўзларига ишониш учун менга далил керак эди. Шу боис унга яна бир-икки савол беришга улгургандим.

— Сиз хазина ҳақида бирон-бир китобдан ўқиганмисиз, ёки эшитганмисиз?

— Ўқиган эмасман, аммо ўқиганлардан, аниқроғи бобомлардан эшитганман.

— Демак хазина ҳақида ёзилган китоблар бор, шундайми?

— Ҳа, бор. У Саид Аҳмаднинг «Манокут», яъни «Номаълум нарсалар ҳақида» деб аталмиш қўлёзмалари. У қўлёзма яқин-яқинларгача ҳам бизнинг хонадонда сақланиб келинарди.

— Эҳ, аттанг! Демак ҳозир йўқ, шундайми?

— Аслида шундай-ку, лекин уни топса бўлади.

— Қандай қилиб?

— Айтишларига қараганда, бобом васият қилган эканлар. Васиятга биноан қўлёзмани отамлар, бобомларнинг яқин дўстларидан бирига элтиб берган эканлар.

— Қўлёзма қайси тилда ёзилган?

— Араб ҳарфи билан, форс тилида ёзилган.

— Демак, ғорда фақат Мирзо Улуғбекнинг хазинаси бўлмай, балки Саид Аҳмаднинг ҳам хазинаси бўлиши керак, шундайми?

— Менимча бўлиши керак. Чунки уларнинг ҳам кўп рисолалари бўлган.

— Хазинани сизларнинг оилаларингдан ташқари бирор кимса биладими?

— Менимча, билмаса керак. Боиси Саид Аҳмад ғорнинг бошланишига шайххона қурдирган ва уни илоҳийлаштириб, тақводорларнинг сиғинадиган жойига айлантирган. Шу кунларда ҳам у жойлар муқаддас ҳисобланади.

— Охирги саволим. Агар мен сизларникига ташриф буюрсам, отангиз қабул қиладиларми?

— Марҳамат, — деди Зебо кулги аралаш. — Фақат отамнинг дилларига йўл топа олсангиз бас, юракларини ёзиб гаплашадилар...

Ёзги таътил пайти эди. Биз уч киши Китобга бордик. Ўша пайтда Зебо Китоб ноҳиясининг партия комитетида ишларди. Аввалига Зебони учратдик. «ГАЗ-69» енгил автомашинасига ўлтириб «Шарқ юлдузи» совхозига йўл олдик. Улар ўша совхозда истиқомат қилишаркан. Йўл-йўлакай Зебо отасининг феъл-атворлари ҳақида сўзлаб кетди.

— Отам уруш ветерани, жароҳатлари бор. Жароҳат таъсирими, ё бўлмасам ҳакамларимизнинг отамга нисбатан кўргазган ҳунарларими, хуллас асаблари бир оз салт еган. Шу боис, ўшанда, отамнинг дилларига йўл топсангиз бас, дегандим...

Зебонинг гапи мени ўйлантириб қўйди. Важоҳатимнинг ўзгарганини Зебо сезди шекилли, у ҳам жимиб қолди. Орага сукунат тушди. Ҳаммамиз жимиб қолдик. Зебо гапида давом этгиси келарди. Лекин унга нимадир тўсқинлик қиларди. Шу боис гапни мен бошладим.

— Отангиз бошқармада ишласалар керак-а?

— Ҳа, иқтисодчи вазифасида ишлардилар.

— Фирқа аъзосимилар?

— Аъзо эдилар. Ҳозир йўқ. — Зебонинг бу гапи мени ҳаяжонлантириб юборди. Лекин негалигини сўрамадим. Аниқроғи, куйган юракни ёғ қуйиб яна ёндирмай, дедим.

Гап билан овора бўлиб, Зеболарнинг уйига етиб келганимизни ҳам сезмай қолдик.

— Ҳув ўша бизнинг уйимиз, — узоқдан кўриниб турган икки табақали дарвозани имо қилиб кўрсатди Зебо.

Дарвоза олдида икки киши ўзаро суҳбатлашиб туришарди. Уларнинг бири Зебонинг отаси эканлиги шундоққина сезилиб турарди. Шу пайт: — «Ҳа, айтгандай, отангизнинг исмлари нима?» — қизиқиб сўрадим. Зебо бошига оқ, ёзги шляпа кийган кишини кўрсатиб: «— Ўша менинг отам. Исмлари Абдужаббор», — деди. Шу орада биз уйга ҳам етиб келдик. Машинадан тушиб, одат бўйича салом бердик. Абдужаббор ака бизга бир тикилдилар-да, бош силкиб қўйиб, яна дўстлари билан гапни давом эттиравердилар. Дарҳақиқат, у киши феъл-ҳуйли одам эканликлари шундоққина сезилди. Биз гапга халақит бермаслик учун бир чеккага чиқиб, суҳбат тугашини пойлаб турдик, мен уларга аста зеҳн ташладим.

Кўзлари шокосадай, бургутникига ўхшаган бўртиб чиққан. Пешонада озгина жой ўпирилиб кетган. Бу, уруш нишонаси эди. Ўрта бўйли, қора мағиздан келган, жиккаккина одам: — «Бунақанги одамлар одатда узоқ яшайди»,— деган хаёл фикримдан ўтди.

Турли ўй-хаёл билан қанча вақт ўтганини ҳам билмадим, ниҳоят қариялар суҳбати тугади. Улар хайрлашди. Шундан кейингина Абдужаббор ака менга кўзларини яна бир бор тикдилар-да; «— Келинг меҳмон»,—деб уйга таклиф қилдилар.

Ёз фасли, ҳаво иссиқ. Ҳаммаёқ дим, ҳатто дарахт барглари «қилт» этмайди. Биз ҳовлининг чеккасига қурилган тахта супачага ўтирдик. Ҳовли боғ билан қўшилиб кетган. Боғда фақат анор дарахти. Янги туккан анор доналари қип-қизил йирик мунчоқдек осилиб турарди. Дастурхон ёзилди, Нонлар ушатилди. Чой ҳам дамланди.

— Қани домла, дастурхонга марҳамат, — дедилар Абдужаббор ака пиёлада чой узатарканлар.

— Раҳмат, — дедим чойни ола туриб.

Шу орада даврамизга Зебо кириб келиб:

— Яхши ўтирибсизларми, меҳмонлар, — дея кўнглимизни хушладида: — Ота, булар Тошкент политехника институтида ишлайдилар, касблари домлачилик, — дея мени таништирди.

— Сезаяпман, бундайлардан домлалик ҳунарини кутиш мумкин, — деб қўйдилар Абдужаббор ака.

Шундан кейин Зебо биз ҳақимизда гап бошлаб, отага мақсадимизни тушунтирди. Шундан кейингина Абдужаббор аканинг чеҳраси бир оз очилгандай бўлди.

Галдаги вазифа Абдужаббор аканинг юрагига қўл солиш эди. Бу борада тақводорлар билан суҳбат ўтказиш касбим менга ёрдам берди. Аввалига ҳозирги ёшлар, кейинчалик эса дин, ундан кейин табиатда содир бўлаётган мўъжизалар ҳақида сўзлаб бердим. Ниҳоят, ўзим ҳақимда ҳам бир оз тўхталдим. Хуллас кўп гаплардан кейин Абдужаббор аканинг ишончига муяссар бўлдим. Шундан кейингина улар ўзлари ҳақида узоқ сўзлаб бердилар.

Дарҳақиқат, улар фирқа аъзоси бўлган. Аммо пахтага қўшиб ёзиш авж олган бир пайтда унга қарши чиққан. Лекин бу ҳакамларга ёқмаган. Фирқаликдан ўчиришган. Сўнг Абдужаббор акани орадан узоқ вақт ўтгач, туғилиб ўсган Бешир қишлоғига агроном қилиб қўйишган. Қарангки, мени ғоят қизиқтирган «Манокут» китоби у кишининг қўлида узоқ вақт сақланган. Уни тўлиқ ўқиб чиққанлар. Унда нималар ёзилган, ҳаммасини ўша куни сўзлаб бердилар. Аммо қўлёзмани олишга келганда, бу анча муаммо экани аён бўлди. Шундай бўлса ҳам, у киши қўлёзмани ундиришга ваъда бердилар. Бунга анча вақт керак эди.

Эртаси биз Бешир қишлоғига бордик. Дарҳақиқат ҳаммаси Зебо айтганидек эди. Шайххона ҳам рост, у ерга қурилган қабристон ҳам рост, ҳатто Ҳазрати Султон Саид Аҳмаднинг қабрларининг борлиги ҳам рост эди.

— Наҳотки, бирор экспедиция келмаган? — қизиқиб сўрадим. Абдужаббор аканинг гапларига қараганда экспедиция икки маротаба келган. Лекин ғорнинг бошланиши сир сақланган. Экспедиция чамалаб қазиб кўрган. Ҳар гал ҳам бир хум тилла чиққан. Улар тилла билан овора бўлиб хазинани унутишган. Экспедициянинг қазиган жойлари ҳанузгача сақланиб турибди. Қаландар Қарноқийнинг ғорни муҳофаза қилиб турган жойлари ҳам ҳамон сақланаркан.

Ўша куни биз қишлоқни анча айландик. Аммо, ғорнинг бошланиши мана бу ерда, дейишга бирорта одамнинг юраги дов бермади. Фақатгина Абдужаббор ака имо аралаш Шайххонанинг пастроғида жойлашган қиямаликни шуваб кетган жойини кўрсатди, холос.

Ўша куни яна Бешир қишлоғи, хазина, Мирзо Улуғбекнинг душманлари, ўлими ҳақида кўп афсона ва ривоятлар сўзланди. Уларнинг кўпчилиги ҳақиқатга яқин эди. Саёҳат тугаши олдида Абдужаббор ака менга шарт қўйдилар. Бу шарт бўйича мен Тошкентга келгач, тегишли одамлар билан гаплашишим ва камида уч кишилик экспедиция аъзолари билан боришимиз керак эди. Афсус, ҳаёт юмушлари билан бўлиб мен ўз ваъдамда туролмадим. Чунки ўша турғунлик пайтида сиримиз очилиб қолиши айрим одамларнинг шаънига доғ тушириб қўйиши мумкин эди. Шуларни ўйлаб орадан бир йил ўтгач, қайта Абдужаббор аканикига ташриф буюрдим. Бахтга қарши Абдужаббор ака бетоб эканлар. Шу боис у ерда узоқ туролмадим. Хазинадан гап очишнинг вақти эмас эди. Буни сезган Абдужаббор ака: «— Домла, мен шифохонада дам олиб чиқай, сизга «Манокут»ни албатта топиб бераман. Бунинг учун яна бир келасиз», — деб кўнгил кўтардилар. Қўлимда фотоаппарат бор эди. Биз биргаликда суратга тушдик. Бу бизнинг охирги учрашувимиз эди. Орадан бир ҳафта вақт ўтмай, у киши оламдан ўтдилар. Бизнинг орамизда содир бўлган дўстлик ҳар иккимиз тушган суратда абадул-абад қолди, холос. Орада «Манокут»ни сақлагувчи отахонимиз ҳам оламдан ўтган эдилар...

Гапни мухтасар қилиб айтганда, хулоса мана бундай.

«Манокут» — Улуғбек хазинасининг калити. Калит ҳамон Китоб ноҳиясидаги «пўлат сандиқ»ларнинг бирида сақланмоқда. Лекин у қачонгача сақланади? Ахир у миллатимиз фахри, илми, маданияти, қолаверса, катта тарихи-ку! «Калит»ни сақлагувчилар илмимизни, маданиятимизни, тарихимизни қайта тиклашни жон-дилларидан истайдилар, деб ўйлайман.

Азиз китоблик дўстларим! Буюк боболаримиз — Мирзо Улуғбек, Али Қушчи, Ҳазрати Султон, Қаландар Қарноқий каби табаррук зотларнинг улуғ меҳнат-машаққатларини қадрлайлик, уларнинг: «Хазина зурриёдларингдан зурриёдларингга ўтиб юрсин»! деган панд-насиҳатларини унутмайлик! Хазина калити бўлмиш «Манокут» қўлёзма-китоб кимнинг серфайз хонадонида бўлса, «Тошкент оқшоми» газета редакциясига хабар қилишларини дилдан ўтиниб сўраймиз.

Улуғбек хазинаси ва «Манокут» қўлёзма китоби ҳақида истакларингиз битилган хатларингизни кутамиз, азиз оқшомхонлар!

Тўхтасин КАРИМБЕРДИЕВ,
Тошкент Политехника институтининг доценти, техника фанлари номзоди.

«Тошкент оқшоми» редакциясига

ШУ — ҲУР ФИКРЛИКМИ?

Қайта қуриш шарофати билан диний бошқарма раҳбарлари, имомлар матбуот, радио ва ойнаи жаҳон орқали ҳаётий муаммоларга муносабатларини баён этиш имкониға эга бўлдилар.

1989 йилнинг октябрь ойида Тошкент телестудиясида бир гуруҳ олимлар билан «Муаммолар билан юзма-юз» («Лицом к проблеме») мавзусида ўтказилган суҳбат бунинг далили бўла олади. Давра суҳбатига Юрий Александрович Черногаев муҳаррирлик, Замира Қурбонова режиссёрлик қилди. Ўзаро фикр алмашинувда академик Аҳмадали Асқаров, профессор Мутал Усмонов, мен ва яна икки киши иштирок этди. Баҳс давомида мен билан ёнма-ён ўтирган ҳурматли археолог олимимиз, академик Аҳмадали Асқаров ислом динининг реакцион томонлари бор, деган мазмунда тушунтириш қилдилар. Биз сўз эркинлиги, ҳур фикрликни ҳурмат қиламиз. Айтилган фикр академигимиз виждонига ҳавола.

Табиийки, мен Асқаровнинг гапига бефарқ қараб тура олмадим. Шу сабабли бу фикрга эътироз билдирдим: «Биз, мусулмонлар динимизнинг реакцион томони бор, деб билмаймиз».

Бу луқмага суҳбатда қатнашаётганларнинг бари гувоҳ. Давра суҳбати монтаж қилиб берилганидан бехабар одамлар академик билдирган фикрдан, шунингдек бу унинг даъвосига диний бошқарма раҳбарларидан бири лом-мим демаганлигидан норизо бўлиб, ранжиб хатлар йўллай бошладилар.

Давра суҳбатини ёзиш тугагандан сўнг режиссёр З. Қурбоновани чақириб, Асқаровнинг ҳузурида унга шундай дедим: «Ўртоқ режиссёр, сиздан қаттиқ талаб шуки, агар Асқаровнинг ислом динига бўлган ўринсиз сўзини берадиган бўлсангиз, менинг эътирозимни ҳам албатта беринг». Мен бу сўзни Асқаров билан Усмоновнинг олдида айтдим. Ҳатто профессор Усмонов менинг сўзимни қўллаб-қувватлаб шундай деди: «Бу киши тўғри айтди. Сизлар бир соатлик кўрсатувни тўрт соатда ёздинглар. Ҳали унинг у ёқ-бу ёғини кесиб, монтаж қиласизлар. Шунда жуда эҳтиёт бўлинглар». Режиссёр Қурбонова бу фикрни ҳисобга олишлиги тўғрисида бизга қаттиқ ваъда берди.

Афсуски, ваъда ваъдалигича қолди. Мен 26 ноябрь куни сафарда эканлигимда бу давра суҳбати ойнаи жаҳон орқали кўрсатилибди.

Шундан кейин мен ёзиб олинган кўрсатув қайси ҳолда берилганини суриштирдим. Маълум бўлишича, Асқаровнинг динга қарши гапирган сўзлари берилибди-ю, менинг айтган эътирозим эса узиб қолдирилган экан. Хўш, буни ҳур фикрлик деб бўладими!

Ўйлаймизки, телевидение раҳбарлари бу хатимда кўтарилган масалани кўриб чиқадилар ва томошабинларга тушунтириш берадилар.

Юсуфхон ШОКИРОВ,
Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Диний Бошқармасининг раис ноиби.

ЁШ САЙЁҲЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

Ўзбекистон саёҳат ва экскурсиялар Республика кенгаши ўз ижтимоий-маиший эҳтиёжларига мўлжалланган беш минг сўмни В. И. Ленин номли совет болалар фонди ҳисобига ўтказди. Марказий аппарат яқинда хўжалик ҳисобига ўтган ташкилот барча ходимларининг ҳам шахсий бадалларини, ҳам бир кунлик иш ҳақини ана шу адресга жўнатяпти.

— Коллектив қарори бир овоздан қабул қилинди, — деди кенгаш раиси Анвар Саидов. — Кичкинтой ногиронларнинг, етимлар уйларидаги болаларнинг кулфати ҳақида ҳикоя қилган ва ҳаяжонга солган биринчи «телемарафон» биз учун туртки бўлди. Бизнинг камтарона ҳиссамиз болаларимиз сазовор бўлган инсоний эътибор денгизига кичик бир жилға бўлиб қўшилсин. Бундан ташқари ёзги соғломлаштириш даврида биз қирқ нафар боладан иборат сайёҳлар гуруҳини бепул қабул қилиш ва унга хизмат кўрсатишни ўз зиммамизга оламиз. Болалар Фарғона водийсидаги инқилобий ва меҳнат шон-шуҳрати жойларига сафар қиладилар, бу ўлканинг тарихий ёдгорликлари ва гўзал манзаралари билан танишадилар.

Республика областларидаги бизга қарашли 87 та саёҳат ташкилоти ва хўжаликларнинг ҳаммаси ҳам бу хайрли ишга бош қўшиш истагини билдирди, деб хабар қилади ЎзТАГ мухбири.

Узоқ умр сирлари

ҚИШ ЧИЛЛАСИДА— «АНҲОР»ДА

Ольга Матвеевна ташқарига чиққанда теварак-атрофга оппоқ поёндоз тўшалган, ҳаво изғирин эди. «Бугун бормай қўя қолсаммикан, — хаёлидан ўтказди у. — Бундай совуқда шамоллаб қолиш ҳеч гап эмас. Аммо сув муолажаси, клубдошлар ўртасида бўладиган мунозаралар ўзига тортаяпти-да. Ҳечқиси йўқ, бироз бадантарбия қилиб юборса ҳаммаси жойида бўлади». Боришга қатъий аҳд қилган 62 ёшли пенсионер Ольга Матвеевна Табакова шаҳдам қадамлар билан одимлаб кетди...

Пойтахтимизнинг Ўрда мавзеси яқинида, шундоққина «Анҳор» ёқасига жойлашган «Моржлар» клубига қизиқувчилар тобора ортиб бораяпти. Ҳозирги кунда уларнинг сони 800 нафарга етди. Шуғулланаётганлар асосан кекса ёшдаги кишилардан иборат. Узоқ умр кўриш ва соғлом бўлиб юришни истаган ҳамшаҳарларимизни шу ерда учратиш мумкин.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, клубда барча шароитлар муҳайё этилган. Ечиниб-кийиниш хонаси доим озода. Спорт майдончасида волейбол, бадминтон, теннис ўйнаш мумкин. Ҳафтанинг маълум кунлари саломатлик группаси ишлаб турибди. Ҳар бир клуб аъзосига анкета тўлдирилиб, врачлар томонидан назорат қилиб борилаяпти.

— «Денгиз шоҳи» байрами жуда ажойиб ўтди, — деди клуб раиси Ж. Файзиев. — Бу тадбирда 200 нафарга яқин киши қатнашди. Кексалар билан болалар ҳам келишди. Музика садолари остидаги ўйин-кулгилар, қизиқарли спорт мусобақаларидан барча катта қониқиш олди, деб ўйлайман.

Қиш чилласида чиниқаётганлар қон босими ва бод каби касалликлардан халос бўлаётганларини айтиб ўтиш зарур. Бунда шифокор томонидан белгиланган кичик, ўрта ва кучайтирилган машқлар яхши самара бермоқда. Кўпчилик чўмилишдан олдин 2—3 километр масофага югуриб, тайёргарлик кўришади. Шундан сўнг қиш ҳавоси ҳам, совуқ сув ҳам қўрқинчли бўлмай қолади.

Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти профессори, КПСС тарихи кафедраси мудири Ж. Қалимбетов 25 йилдан бери клуб аъзосидир. У вақтни қизғаниб, шундай фойдали машғулот билан шуғулланмаётганларга ўрнак бўлса арзийди. Мунтазам келиб сувда чўмилаётган, республика тоифасидаги пенсионер Сарина Самандарова 75 ёшдан ошган бўлишига қарамай тетик, бардам.

«Моржлар» клуби йилнинг тўрт фаслида ҳам одам билан гавжум бўлади. Ким билан суҳбатлашманг, соғлиғи тикланиб, кайфияти яхшиланаётгани, шунингдек ишида барака бўлаётганидан мамнун эканликларини изҳор этадилар.

Ш. САЪДУЛЛАЕВ.

СУРАТЛАРДА: «Морж»лар ҳаётидан лавҳалар.

Х. Мирзакаримов суратлари.

Наботот оламида

Ярим асрда— бир марта

Ер юзида шундай ўсимликлар борки, бутун бир «ҳаёти»да узоқ вақтдан кейин бир марта гуллайди-ю, сўнг нобуд бўлади. Куба ярим оролида ўсадиган фукроя ўсимлиги шундай гуллардан ҳисобланади. Қарангки, бундан роппа-роса ярим аср илгари — 1939 йилда Киев дорилфунунининг Ботаника боғи оранжереясига келтириб экилган фукроя биринчи марта гуллади.

Бу ажойиб ўсимлик гули қандай бўлади? Фукроя ўсимлиги баргларининг узунлиги икки метрга етади, гуллари оқ-яшил тусда, баландлиги эса нақ беш метр бўлади.

Абдураҳим РАСУЛОВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-ўрта мактабнинг биология ўқитувчиси.

Ножўя иш—келтирар ташвиш

ОҚИБАТИНИ ЎЙЛАЙЛИК

Маҳаллада гап тарқалди: «Эшвой аканинг ўғлини милицияга олиб кетишибди». «Бечора отасига энди шуям бормиди». «Вақтида ақлини йиғиштириб олганида шу гап йўқ эди».

Бир-икки кун ўтгач маълум бўлишича «полвон» автобусда бир қизнинг сумкачасига қўл суқибди. Сездириб қўйгач, дўқ қилиб пичоқ чиқарибди. Ҳеч ким қўшилолмайди, деб ўйлаган шекилли, зўравонлик билан тортиб олмоқчи бўлибди. Икки азамат йигит тутиб олиб «тоза» дўппослабди. Шериги эса қочибди. Кейин етиб келган милиционерлар олиб кетишибди.

Биров «Саёқ юрган—таёқ ейди» деди, бошқаси «Қилмиш—қидирмиш, энди тортсин жазосини» деди. Лекин биронта одам нега шундай бўлди, демади.

У июнь ойининг бошларида армиядан келганди. Хизматтача ҳам бирон жойда ёлчитиб ишламади. Ўзига ўхшаган икки-уч бекорчини топиб олиб ўтганнинг ўроғини, кетганнинг кетмонини олиб юрди. Тунлари кўча санғиди. Чақирув қоғози келганда кўпчилик хурсанд бўлди. «Одам бўлиб келади» деб «башорат» қилишди. Афсуски, уларнинг кутганлари бўлмади. Қайтгач бирон ишга киришни ўйламади, биров ҳам «Нима қиляпсан» деб сўрамади. Оқибати эса...

Ҳа, бировни яхшилаб, бошқасини ёмонлашга кўникиб қолганмиз. Бирон нохуш воқеа бўлса «Ўзи мазаси йўқ одам эди» деймиз. Бироқ «мазаси йўқлиги» бирдан бошланмагандир деб ўйламаймиз. Аслида оқибати бундай бўлмаслиги ҳам мумкин эди, агар маҳалланинг обрўли кишилари шу йигит келажагига бефарқ қарамаганда.

Афсуски, бундай воқеа тез-тез учраб туради. Маҳалламизда бирон фойдали иш билан шуғулланмай бекор юрган ёшларга кўпда эътибор қилмаймиз. Улар буни бошқача тушуниб ўзларини «ҳокими мутлақ» деб ҳис эта бошлайдилар. Ҳаммаси ана шундан бошланади. Аввалига шўхлик қилишади, кейин тегажоғлик, кайф-сафога берилишади, охирида безориликка ўтишади. Чунки маишатга пул керак, меҳнатга бўйинлари ёр бермайди, унинг устига бир кунда ойликни совуришга одатланишган. Бу одат эса ҳеч қачон яхшиликка олиб келмаган.

Истардикки, маҳалла комитетлари бу масала билан ҳам жиддий шуғуллансалар. Ўқишга киролмаган, армия ёшига етган ёки бурчини ўтаб қайтган ёшлардан хабардор бўлиб туришса. Ишга жойлашишларида ёрдам беришсин. Ана шунда ҳалигидек кўнгилсиз воқеалар содир бўлмас, аҳоли «Фалончининг ўғлидан эҳтиёт бўлиш керак» деб ташвишланмасди.

Р. МУҲАМЕДОВ.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ

АҲОЛИГА, ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ОБЛАСТИ МУАССАСАЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАРИ, САНОАТ ВА КООПЕРАТИВ КОРХОНАЛАРИ, БАРЧА

УҚУВ ЮРТЛАРИГА

ТОШКЕНТ ВА УНИНГ АТРОФИГА ҚАТНОВЧИ ШАҲАР ПАССАЖИР ТРАНСПОРТИ МАРШРУТЛАРИНИНГ

ЯНГИ ХАРИТА-СҲЕМАСИНИ СОТАДИ

Харита яхлит ҳолда — умумий сатҳи 180×120 сантиметрга тенг тўрт варақ қоғозга ишланган. **Баҳоси — 5 сўм 20 тийин.**

Ҳақини олдиндан пул ўтказиш ва нақд пул билан тўлаш мумкин.

Адреси: Тошкент, Широкая кўчаси, 6 («Главпочтамт» ёнида).

Маълумотларни 34-89-47, 33-12-29 телефонлари орқали олиш мумкин.

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ.

КАСБ ЭГАСИ БЎЛИШ...

Ҳамма учун, айниқса ҳаёт йўлини энди бошлаётган йигит ва қизлар учун ниҳоятда муҳимдир. Нимадан бошлаш керак? Озиқ-овқат молларининг кичик сотувчиси касбини эгаллашни тавсия этамиз. Бу касбни 6 ой ичида «СЕРГЕЛИ» мактаб-магазинида эгалласангиз бўлади.

Мактаб-магазин 8 ва 10-синфни битирган йигит ва қизларнинг навбатдаги қабулини ўтказаяпти.

Ўқувчиларга ҳар ойда 50—64 сўм миқдорида стипендия берилади.

Қуйидаги адресда жойлашган Сергели район озиқ-овқат савдоси ташкилотига мурожаат қилинг: Йўлдош шаҳарча, 7-квартал, 13-уй. Транспорт: 58-автобуснинг «8-шаҳар касалхонаси» бекати. Маълумотларни 58-91-66 телефони орқали олишингиз мумкин.

Сергели район озиқ-овқат савдоси ташкилоти.

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИГА

БОШ БУХГАЛТЕР КЕРАК

2 йил мобайнида уй берилади.

48-33-42, 48-68-19 телефонлари бўйича маълумот олиш мумкин.

Тошкент агрегат заводи.

РЕСПУБЛИКА «ПАХТАКОР» СПОРТ-ТРЕНИРОВКА БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ «РАДУГА» КООПЕРАТИВИ **ТУГАТИЛДИ**

Даъволар 3 февралгача қабул қилинади.

Адрес: 700027, Тошкент шаҳри, Социализм кўчаси, 21-уй.

«Радуга» кооперативи.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги

10-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990—1991 ўқув йилига

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Якка буюртмаларни тикувчилар, кенг профилдаги сартарошлар, қандолатчилар, ошпазлар, холодильник тузатиш слесарлари, озиқ-овқат моллари сотувчилари, умумий овқатланиш кассир-контролёри.

Билим юртига 9—11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ёшли ва ундан катта бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 1—1,5 —3 йил.

9-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар ойига 30 сўм стипендия билан таъминланадилар.

Билим юртига кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан топширилади: туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома ёки аттестат, соғлиғи ҳақида справка, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, таржимаи ҳоли, характеристика, 6 дона фотосурат (3x4 см).

9-синф маълумотига эга бўлганлар бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юрти адреси: 700098, Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов райони, 1/2 Қора-Қамиш массиви, 20-уй (42, 43э, 56, 93-автобуслар, 19, 27-трамвайларнинг «Мактаб», 7, 10-троллейбусларнинг охирги «1/4-Қора-Қамиш» массиви, 82-автобуснинг «1/4-Қора-Қамиш» бекатлари.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги
Тошкент халқ таълими Бош бошқармаси

В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ

С. И. Кадишев номидаги 33-авиация ҳунар-техника билим юрти

қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1990—1991 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Учувчи аппаратларни йиғувчи слесарь, механика-йиғув ишлари слесари, учувчи аппаратлар деталларини тайёрлаш ва парчинлаб иш бажариш бўйича слесарь, кенг профилдаги станокчи, рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, фрезерчи, электр-газ пайвандчи.

ЎҚИШГА 8 ВА 10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ҲАМДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА ШАҲАР АТРОФИДА ЯШАБ ТУРУВЧИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

10-синфни тамомлаган ўқувчилар, шунингдек Совет Армияси сафларидан истеъфога бўшатилган ёшлар учун ўқиш муддати — 6—10 ой. Ўқувчиларга ойига 65 сўм стипендия тўланади. 8 синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун ўқиш муддати — 1—3 йил. Улар бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини тамомлагандан сўнг талабаларга ўрта маълумот ҳақидаги диплом ва касб бўйича тегишли малака оширганн ҳақидаги ҳужжат берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга стипендия сақланган ҳолда ишлаб топган ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юртидаги ўқиш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

ЎҚИШ — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юрти ҳарбий-спорт базасига эга. Вокаль-чолғу ансамбли, Авиамодель тўгараги, миллий чолғу асбоблари ансамбли, сурат чизиш студияси, духовой оркестр, дельтопланда парвоз этиш, компьютер техникаси тўгараклари ишлаб турибди. Билим юртида Ёшлар техника ижодиёти лабораторияси ишлаб турибди. Бу ерда ўқувчиларга бажарган иши учун 100 фоиз меҳнат ҳақи тўланади.

Билим юртини тамомлаб чиққанлар В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганларга эса олий ўқув юртларининг кундузги ва кечки бўлимларига, шунингдек барча олий ўқув юртларига ўқишга киришлари учун йўлланмалар берилади.

Билим юртига ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, 8-синфни тамомлаганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, туғилгани ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, медицина справкаси (0/86 форма), 6 дона фотосурат (3х4 ва 4х5 см).

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: 700207, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 103, 106, 119, 171-автобуслар; 6, 29-трамвайларнинг «С. И. Кадишев номидаги билим юрти» бекати).

Телефонлар: 96-58-20, 96-47-70, 96-39-72.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

16 ЯНВАРДАН БОШЛАБ

ФАҚАТ 10 КУН

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

«ИЛЛЮЗИОН РЕВЮ»

Япония радио-телевиденесининг гран-при совриндори, Буюк Британия сеҳргарлар уюшмасининг кумуш таёқчаси совриндори, Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист ЛИДИЯ АБДУЛЛАЕВА ва икки бўлимдан иборат катта ранг-баранг программа.

ПРОГРАММАДА ЦИРК САНЪАТИНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИ ИШТИРОК ЭТАДИ.

ТОМОШАЛАР:

16, 17, 18 январь соат 19.30 да;

20 январь соат 16, 19.00 да;

21 январь соат 12, 15, 18.00 да

БОШЛАНАДИ

Олдиндан билет сотиш кассалари очиқ. Коллектив бўлиб тушиш учун буюртмалар қабул қилинади.

Касса дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84, 44-29-04.

«КАМАЗ—ШАССИ» ФИРМАСИ

юқори комфортабелли, дизайни яхшиланган ва махсус хизматлар учун мўлжалланган

«КАМАЗ» АВТОМОБИЛЛАРИНИ

СОТАДИ

Буюртмачининг хоҳишига кўра автомобиллар қўшимча ускуналар билан жиҳозланиши ҳам мумкин:

баланд кабина билан,

иқлимий қурилма билан,

қўшимча ётоқ ўрни, атрофни яхши кўришга имкон яратувчи тош ойналар, кабина тепасида тик ёпиладиган тирқиш.

Ҳайдовчига ишда қулайлик яратиш учун машина телевизор, магнитола, холодильник билан; Шимолий районларда ишловчилар учун қиш даврида — тукли ухлаш қоплари, тукли курткалар, комбинезонлар билан комплектланади.

Бизнинг телефонларимиз:

Набережние Челни шаҳри — 56-67-67.

Москва шаҳри — 149-26-38.

Тошкент шаҳри — 67-93-72.

ПАРИК—БУ МОДА ЭМАС!

Бу чиройли соч турмаги сингари аёллар орасталигининг муҳим бир бўлагидир.

Чиройли парик — бу сизнинг чиройингиз ва латофатингиздир.

Совуқ кунларда парикка тенг келадиган йўқ.

Ленин кўчаси, 40-уйда жойлашган ихтисослаштирилган салонда Сиз ўз дидингизга ёқадиган исталган парикни танлай оласиз. (5, 7, 8, 11, 13, 22, 28-трамвайларнинг «1-дорихона» бекати; метронинг — «Космонавтлар проспекти» станцияси).

Салон соат 9 дан 20.00 гача очиқ.

Дам олиш куни — душанба.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

20 ва 21 январь соат 19.30 да.

«СЕВГИ ТАРОНАЛАРИ»

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артисти
ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
ЗИЁДА МАДРАҲИМОВА ВА
ОДИЛЖОН ҚАМОЛХЎЖАЕВ

ЛИРИК ХОНАНДА

ҲОЖИАКБАР ҲАМИДОВ
Ўзбекистон ёш хонандалар кўригининг совриндори
МАШРАБЖОН ЭРМАТОВ
«КАМОЛОТ-89» кўригининг совриндори
ШОМАҲМУД ШОРАҲМЕДОВ
Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиосининг яккахон хонандалари
КОЗИМ ҚАЮМОВ ва СОРА ТОШМАТОВА
ПРОГРАММАНИ — миниатюра ва сўз устаси ШУҲРАТ АБДУЛЛАЕВ олиб боради.
Билетлар соат 11.00 дан сотилмоқда.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/I да **Пуч** (Некролог) (19.00), 17/I да **Ўғрини қароқчи урди** (19.00)

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/1 да **Концерт** (19.00), 17/1 да **Зўлдир** (19.00)

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/1 да **Драма актёрлари куйлайди** (19.00) 17/1 да **Фармонбиби аразлади** (билетлар сотилган, 19.00).

КИНО

15, 16 ЯНВАРДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «КУНЛАРНИНГ БИРИДА АМЕРИКАДА» (катта зал, 11, 13, 13.30, 16, 18.30, 20.40; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Чайка — «КУНЛАРНИНГ БИРИДА АМЕРИКАДА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ —«ШИКАСТА ҚАБРЛАР» (жуфт соатларда)

Восток — «ХОН ГИЛЬ ДОН» (10.30, 14, 17,30, 21.00).

К. Ёрматов номли — «ОВСАР» (тоқ соатларда)

Дружба —«ХОН ГИЛЬ ДОН» (жуфт ва тоқ соатларда)

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ТУТСИ», «ЖАЗДА ФАҚАТ ҚИЗЛАР» (12, 15, 18, 21.00).

Москва — «ХОН ГИЛЬ ДОН» (11, 13, 15, 17, 20.40).

Тошкент шаҳар; Октябрь районидаги 132-ўрта мактаб томонидан **Пўлатов Абдулла Ҳамидуллаевич** номига берилган 973170 номерли йўқолган.

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ **БЕКОР КИЛИНАДИ**

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИ

директор (вакант вазифасига)

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ариза бериш муддати — 27 январгача.

48-33-42, 48-68-19 телефонлари бўйича маълумотлар олиш мумкин.

Тошкент агрегат заводи.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ишлар мудирлигининг хўжалик ҳисобидаги ошхонасининг партия, касаба союз ташкилотлари ва коллективи ошхона ходими

Машрап ХУДОЙБЕРГЕНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Чирчиқ шаҳар, 6-кечки-ёшлар ўрта мактаб томонидан **Қурбонов Салим Туропович** номига берилган 398482 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

«Ташкультторг» коллективи 7-магазин директори Д. Каримовага онаси

Маъбудахон АЪЗАМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

Р — 04024.
Тиражи 139.200. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.